

Ukraina pažadėjo perduoti atominius ginklus Rusijai

Baimė, kad jie nebūtų nesunaikinti

Maskva. Kovo 18 d. — Reuterio žinių agentūra praneša, jog Rusijos Federacijos prezidentas Boris Jelcinas, kalbėdamas savo Parlamente, pranešė, kad trečiadienį jam Ukrainos Respublikos prezidentas Leonidas Kravčukas telefonu užtikrino, kad visus taktinius branduolinius ginklus pasiųsi Rusijai, kad jie būtų sunaikinti liepos mėnesį, kaip kad buvo susitarta praėjusių metų gale.

Interfakso agentūra sako, jog Jelcinas pasakęs, kad Kravčukas pakeitęs savo nuomonę, ir pažadėjęs tikrai tai padaryti. Tačiau nėra jokio patvirtinimo tuo klausimu iš Ukrainos prezidento Kravčuko Kijeve, kuriam šį penktadienį prasidėjo Sandraugos nepriklausomų valstybių vadų pasitarimai karinių ginklų reikalais. Jei tikrai prez. Kravčukas pakeitė savo nuomonę, tai Kijevo pasitarimai gali išsaugoti bendrą karinę vadovybę ir susitarti dėl karo laivų ir lėktuvų priklausomumo bei buvusios sąjungos dalinių galutinio likimo.

raketos bus surinktos į vieną vietą ir griežtoje kontrolėje laikomos. Ir Ukrainos Užsienio reikalų ministras Anatoly Zlenko panašų užtikrinimą pateikė NATO vadams Brusselyje, kad jų perdavimas bus atliktas laiku. Tačiau prieš savaitę Kravčukas nustebeino daugelį, kai pasakė, jog sulaukė ginklų perdavimą Rusijai dėl to, kad nėra užtikrinimo, jog jie bus sunaikinti ir nepateks į blogas rankas.

Praėjusių pirmadienį prez. Jelcinas įsakė įsteigti Rusijos Gynybos ministeriją ir pranešė, kad jis pats bus laikinuoju Gynybos departamento ministru. Patiriama, jog Ukrainos nutarimas atiduoti atominių ginklų arsenalą Rusijai, palengvins Vakarų teikiama humanitarinei pagalbai greičiau pasiekti Ukrainą.

Delegacija į Ukrainą

Praeitę Maskvos ir Kijevo susitarimai būdavo beveik popierinio pobūdžio, kurie praktikoje nebūdavo vykdomi. Kad šis klausimas yra opus, rodo tai, jog Jelcinas paskyrė Juri Dubinin, buvusį Sovietų atstovą Jungtinėse Tautose ir ambasadorių Washingtone, derių delegacijos vyriausiu vadu su Ukrainos delegacija tartis politiniais, kariniais ir ekonominiais klausimais. Dubinin yra 62 metų amžiaus diplomatas ir gabiausias, kurį Rusija paveldėjo iš Sovietų Sąjungos. Kai buvo rengiamas perversmas, Dubinin buvo Paryžiuje ir buvo kaltinamas, kad aktyviai nepasipriešino perversmo rengėjams. Jis dalyvauja ir šiandien vykstančiuose pasitarimuose, kuriuose dalyvauja 11 Sandraugos valstybių.

Keisis butais

Ryga. Kovo 6 d. — Latvijos žinių agentūra praneša, jog jos vyriausybė nutarė leisti buvusiams Sovietų dalinių kariams pasikeisti savo butais Latvijoje į butus tų asmenų, kurie grįžta iš Rusijos arba kitų Sandraugos valstybių į tėvynę. Tas sprendimas galioja iki to laiko, kai susitarimas išvežti kariuomenės dalinius iš Latvijos bus ratifikuotas.

Praešama, jog Daugavpilio aviacijos inžinerijos mokyklos karininkai nusprendė nekreipti dėmesio į maršalo E. Šapošnikovo įsakymą perduoti mokyklą Rusijai, kadangi Engels miestelis neturi atitinkamų mokyklai įrengimų. Karininkai atstovai išvyko į Maskvą išaiškinti to reikalo vietoje.

Gauta prez.

Stulginskio byla

Vilnius. Kovo 18 d. (Elta) — Lietuvos respublikos ambasada Rusijos Federacijoje iš buvusios SSSR saugumo prokuratūros gavo Lietuvos prezidento A. Stulginskio bei dar kai kurių kitų Lietuvos piliečių baudžiamąsias bylas. Vicepremjeras Z. Vaišvila įpareigojo ambasadą perduoti dokumentus Lietuvos archyvų generalinei direkcijai.

Atstovų rūmų speakeris Thomas Foley kalba su reporteriais, kuriems pasakė, jog reikia pertvarkyti Kongreso rūmų administraciją, kad nebeįvyktų kito panašaus skandalo.

Demokratai bando baigti banko skandalą

Trys kabineto nariai įvelti

Washingtonas. Kovo 19 d. — Atstovų rūmų banko skandalą privertė Demokratų partijos vadovybę veikti greitai, kad būtų priimti keli įstatymai ir perorganizuota šios institucijos administracija.

Demokratų strategijos žmonės pasijuto geriau, kai trys prezidento Busho kabineto nariai prisipažino perviršiję savo banko sąskaitas ir rašę nepadengtus čekius, kai jie buvo Atstovų rūmų nariai. Kongresmenai tikrai susirūpino kaip galima greičiau baigti šį nemalonų reikalą. Todėl Atstovų rūmų speakeris Thomas S. Foley imasi iniciatyvos paruošti įstatymą, kad būtų sudarytas naujas postas — Kongreso institucijos administratorius. Demokratai mano, kad šiam siūlymui pritaris ir kongresmenas Robert H. Michel iš Illinois valstijos, kuris yra mažumos vadas. Šiuo metu jis esąs skeptiškas tai idėjai.

Kriminalo pobūdis?

Banko skandalas išsiplėdė, kai išaiškėjo, kad įkliuvo ir trys respublikonai — Gynybos ministras Dick Cheney, Darbo sekretorė Lynn Martin ir Žemės ūkio departamento sekretorius Edward Madigan. Jie spaudos konferencijoje aiškino, kodėl taip įvyko ir bandė pateisinti tų čekių išrašymą aplinkybėmis. Sekr. Madigan išrašė 49 blogus čekius, Cheney 25, o Martin tik 16. Banko vadovybė jiems nepranešusi, kad jų sąskaitose trūksta pinigų. Teisingumo departamento prokuroras Jay Stephens mano, kad reikia krepiti dėmesį ir į tai, ar nėra padaryta ir kriminalinio nusikaltimo. Jis tikrino jų dokumentus ir Atstovų rūmų Etikos komiteto pateiktus raštus ir rado, kad šimtai Kongreso narių išrašė čekius milijonams dolerių per 39 mėnesių laikotarpį. Bet Etikos komitetas susikaltinęs kriminaliniais nusikaltimais.

Net ir prez. Bushas pasisakė peržiūrėsiąs savo dokumentus iš to meto, kai jis buvo Kongreso nariu, ar nėra išrašęs blogų čekių prieš 20 metų.

Nepranešdavo, kad nėra pinigų

Demokratai yra atsakingi už to banko operacijas, nes jų žmonės vadovauja tam bankui. Respublikonai turėjo Watergate skandalą, o demokratai nepadengė čekius skandalą. Atstovų rūmų bankas padengdavo jų čekius, nors ir nebūdavo jų sąskaitose pinigų. Komerciniai bankai tuoj praneša sąskaitos savininkui ir imasi atitinkamos procedūros.

Demokratai kongresmenai nori kitą savaitę praveisti įstatymą, kad sumažintų

— Buenos Aires esančius istorinius archyvus atidarė Argentinos vyriausybė, ypač nacių klausimu, kurių reikalauja žydų organizacijos. Tačiau po mėnesio nacių ieškotojai skundžiasi, kad prez. Carlos Menem ne viskuo leido naudotis. Policija neleido pasinaudoti Adolfo Eichmanno bylomis, kurias sakoma, buvo suplanavęs žydų išnaikinimo planą. 1960 m. Eichmanas Izraelio agentūrai buvo pagrobtas, nuteistas Izraelyje ir pakartas.

mokesčių vidutiniosios klasės mokėsių mokėtojams. Jie taip pat nori praveisti įstatymą, kad būtų galima išleisti rinkimų propagandai tik 600,000 dol. Jie tikisi iki šio mėnesio galo tai praveisti Kongrese, nors respublikonų kongresmenų nusi-teikimas tam nėra palankus.

Uždare banką

Atstovų rūmų bankas jau daugiau kaip šimtmetį egzistavo, bet funkcionavo tik iš vardo. Visuomenėi jis neprieinamas. Už neturėjimą savo sąskaitoje pinigų, nereikia mokėti procentinio mokesčio ir jokių kitokių bausmių, kaip būna komerciniuose bankuose. Kartais įnešti pinigai būdavo ne tuoj įrašomi į to savininko sąskaitą. Šiame skandale mokesčių mokėtojais nepradarė ne cento, bet mokesčių mokėtojų pinigai išleisti administracinėms išlaidoms. Kai paaikškėjo skandalas, tai bankas praėjusių rudenį buvo uždarytas.

Įsakyta budėti

Ryga. Kovo 17. — Latvijos žinių agentūra skelbia, jog vakar latvių policijai buvo įsakyta pasiruošti ir budėti visą laiką, nes, kai Liaudies Kongreso delegatai susirenka Maskvoje, gali įvykti netikėtų įvykių. Buvę senieji Komunistų partijos nariai vis reikalauja gražinti senąją sovietinę tvarką. Prorusiškos grupės žmonių, įskaitant ir Sovietų veteranų organizaciją, planavo piketuoti Aukščiausiąją Tarybą. Visur pastebėtas didesnis kariuomenės judėjimas. Dalinių aktyvumas pastebėtas Estijoje ir Lietuvoje. Kaip tik šiandien ir Rygą turėjo atvykti Rusijos ekspertų grupė tartis dėl buvusiu Sovietų dalinių išvedimo.

JAV pripažįsta Kroatiją

Brussels. Kovo 10 d. — AP žinių agentūra skelbia, jog Jungtinės Amerikos valstijos pažadėjo pripažinti Sloveniją ir Kroatiją nepriklausomomis valstybėmis, bet dar nežadėjo užmegzti ryšių su kitomis dviem banko operacijoms, nes jų žmonės vadovauja tam bankui. Respublikonai turėjo Watergate skandalą, o demokratai nepadengė čekius skandalą. Atstovų rūmų bankas padengdavo jų čekius, nors ir nebūdavo jų sąskaitose pinigų. Komerciniai bankai tuoj praneša sąskaitos savininkui ir imasi atitinkamos procedūros.

KALENDORIUS

Kovo 20 d.: Žygimantas, Irmgarda, Tautvilė, Žiba.
Kovo 21 d.: Benediktas, Lingailė, Nortautas, Pavasaris, Sanga.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:56, leidžiasi 6:01. Temperatūra dieną 36 1., naktį 24 1.

Nepasisekes komunistų suvažiavimas

Pasveikino save ir kitus

Maskva. Kovo 18. — Labai išreklamuotas „kietųjų“ buvusių komunistų pastangos atgaivinti senąjį Sovietų deputatų kongresą, antradienį išvirtu į farsą, kai iš 2,250 buvusių deputatų pasirodė 217, daug mažiau kaip organizatoriai skelbė ir kai tas „kongresas“ baigėsi prie žvakių šviesos kažkokiam ūkyje už Maskvos.

Kiek vėliau gal 10,000 senųjų gvardiečių susirinko prie Kremliaus su raudonomis vėliavomis padainuoti Sovietų Sąjungos himno ir nominuoti armijos generolą Albert Makašov prezidentu. Jis Rusijos prezidentiniuose rinkimuose tesurinko tik 3,7 procentus balsų praėjusių birželį ir buvo šio „kongreso“ organizatoriaus, pasiskelbęs, kad jis visada „bus sovietinių respublikų generolas“ ir pasakė, kad „tėvynės išdavikai turi būti nušauti viešai“. Šios demonstracijos, kurios buvo skirtos paminėti pirmajai referendumo sukakčiai, kurio metu daugelis Sovietų piliečių balsavo už sąjungos išlaikymą, įsėjo žmones nepritaranti politinėms ir ekonominėms reformoms.

Rusų reakcija

Tačiau mažas skaičius į tą šeštąjį Liaudies deputatų kongresą susirinkusių asmenų, tik 217, buvo stebimi maždaug 800 reporterių, rodė senųjų komunistų nepajėgumą. Kongreso organizatoriai sake, kad jie turės daugiau kaip 1,000 narių, kurie buvo rinkti 1989 m. ir pirmąjį laisvai rinktą Liaudies kongresą, ir į kurį šimtas buvo paskirti iš partijos pusės. Šis suvažiavimas sulaukė dėmesio todėl, kad naujais Rusijos Parlamentas paskelbė tą suvažiavimą kaip nekonstitucinį įvykį.

Organizatoriai, kurių tarpe buvo militarinė komunistė S. Umalatova iš Kaukazo srities,

generolas Makašov ir pulk. V. Alksnis, pranešė, kad jie visi turi susitikti Podolske, šalia Maskvos. Bet kai jų autobusas atvyko, tai vienintelė vieta tebuvo laisva Voronovo ūkyje, kur jie galėjo susirinkti, kai Maskvoje negavo vietos, o ir čia nutrūko elektros srovė. Organizatoriai kaltino kitus, kad tai jiems tyčia taip visur daroma. Apšviesti tik iš baterijos gauta šviesele ir žvakių šviesa, susirinkusieji priėmė nutarimą, pavadintą „Dėl neleistino krašto įjungimo į Šiaurės Atlanto pakto organizaciją“. Bet nežūrint jų mažo skaičiaus, minėtoji Umalatova visų vardu pasakė, jog „tas faktas, kad tas mitingas galėjo įvykti, jau yra didelis laimėjimas. Dabar niekas negali sakyti, kad nebėra sąjungos. Aš sveikinu jus visus, o taip pat ir save“.

Prieš istorinius įvykius

Šis susirinkimas, įvykiams leidimą gavo tik paskutinę minutę iš Maskvos miesto vadovybės, tėsės ir naktį, kurio metu buvo pasmerkti Gorbačiovas ir Jelcinas. Vakarų kapitalizmas, aukštos kainos ir dar eibės kitų kaltinimų. Gausių plojimų susilaukė St. Peterburgo televizijos žurnalistas Aelksandr Navzorov, kuris gerai žinomas savo nusistatymu už sovietinę santvarką, ir jis kalbėjo: „Mes turime tikrą vyriausybę. Tik ji yra kalėjime“. Tai yra tuos, kurie dabar yra kalėjime už rugpjūčio mėnesį ruošta perversmą nuverstį teisėtai Sovietų vyriausybei.

Šis susirinkimas baigėsi tuo, kad nebuvo sutarta jokios programos vykdymo ateičiai, tik pasidalint bendru antagonizmu prieš istorinį vyksmą buvusioje Sovietų Sąjungoje.

— Estijos Kohtla-Jarve miesto taryba nutarė nuverstį Lenino statulą.

TRUMPAI IŠ VISUR

— „The Allegany Journal“ laikraštis plačiai aprašo Marylando universiteto profesorius Jono Genio trijų mėnesių buvimą nepriklausomai Lietuvoje. Jis ten buvo kaip Fulbright fondo mokslinių studijų atstovas, kuris skaitė paskaitas Vytauto Didžiojo universitete Kaune ir Vilniaus universitete. Taip pat pravedė seminarą Žemės ūkio akademijos institute ir kalbėjo Baltijos jūros apsaugos klausimais.

— Senatas pradėjo apklausinėjimus, kaip A. Hills kaltinimai prieš teisėją Clarence Thomas galėjo patekti į spaudą, kas juos išdavė žurnalistui Timothy Phelps, kuris tai paskelbė visuomenės žiniui.

— JAV Kongresas pradėjo apklausinėjimus 1993 metų fiskaliniu biudžeto klausimais. Šiame Užsienio biudžeto rūmuose yra įskaityta ir Estija, Latvija ir Lietuva, ir prašo, kad Kongresas patvirtintų 450 milijonų dolerių vertės techninę ir humanitarinę paramą Rytų Europos ir Baltijos kraštams.

— Baltijos kraštai tuoj bus išbraukti iš tų sąrašų, kuriuose vis draudžiamos siųsti Vakarų technologijos mašinas, rašo Washingtono spauda.

— Rusija formaliai užėmė vietą NATO organizacijoje, kuri buvo nustatyta Sovietų Sąjungai, jai pasiprašius išjungti 1990 m. į tą sąjungą.

— NATO bendradarbiavimo tarybai dabar priklauso Armėnija, Azerbaidžanas, Belgija, Britanija, Bulgarija, Belarus, Kanada, Čekoslovakija, Danija, Estija, Prancūzija, Vokietija, Graikija, Vengrija, Islandija, Italija, Kazachstanas, Kirgystanas, Latvija, Lietuva, Liuksemburgas, Moldova, Olandija, Norvegija, Lenkija, Portugalija, Rumunija, Rusija, Ispanija, Tadžikistanas, Turkija, Turkmenistanas, Ukraina, Jungtinės Amerikos valstijos ir Uzbekistanas.

SPORTO APŽVALGA

42-SIOS Š. AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS TORONTE

42-sios Š. A. Lietuvos Sporto žaidynės vyks gegužės 8, 9 ir 10 d., Toronto, Ont. ŠALFAS-gos Centro valdybos pavedimu, žaidynes vykdė Toronto lietuvių sporto klubai PPSK „Aušra“, LSK „Vytis“, LSK „Jungtis“ ir LAK „Perkūnas“, per specialiai sudarytus organizacinių ir varžybinių komitetus, kurių pirmininkas yra Rimas Miečius, 24 Mabelle Ave. # 1206, Etobicoke, Ont. M9A 4X7. Tel. (416) 234-0878. Fax 416-481-6407.

Pagal preliminarines registracijos duomenis, 42-se žaidynėse bus vykdomos šios sporto šakos: krepšinis, tinklinis, ledo ritulys, kėglivimas (Bowling), raketbolas (Racquetball), skvasas (Squash), lauko tenisas ir šachmatai. Anksčiau planuotos stalo teniso varžybos neįvyks dėl nepakankamo susidomėjimo.

Krepšinis vyks šiose klasėse: vyrų A, vyrų B, moterų, jaunių A (1973 m. gimimo ir jaunesnių), jaunių B (1975 m. gim. ir jaun.), jaunių C (1977 m. gim. ir jaun.) ir jaunių D (1979 m. gim. ir jaun.). Visoms vyrų A ir B krepšinio komandoms žaidimai prasidės gegužės 8 d., penktadienį vakare, Humber College, 205 Humber College Blvd., Etobicoke, Ont. Visų kitų klasių krepšinis vyks tik šeštadienį ir sekmadienį, įvairiose salėse. Krepšinio varžybų vadovas bus Rimas Miečius (416) 234-0878.

Tinklinis vyks vyrų ir moterų klasėse, šeštadienį ir sekmadienį, York University, Tait McKenzie Bldg., 4700 Keele St., North York, Ont. Tinklinio vadovas – Mindaugas Leknickas, tel. (416) 844-7000.

Ledo ritulys vyks tik vyrų klasėje. Vieta ir dienos bus paskelbta vėliau, nes dar nežinoma. Ledo ritulio varžybų vadovas – Rimas Kuliavas, tel. (416) 766-2996. Jei nepavyks gauti patalpų, ledo ritulio pirmenybės gali būti nukeltos kitai datai.

Galutinė dalyvių registracija – krepšinio, tinklinio ir ledo ritulio privalo būti atlikta iki balandžio 15 d. imtinai, pas varžybinių k-to pirmininką Rimą Miečių.

Po galutinės krepšinio, tinklinio ir ledo ritulio registracijos, žaidynių vykdytojai praneš tvarkaraščius, sales ir kitas informacijas.

Kėglivimo pirmenybės bus komandinės ir individualinės. Komandą sudaro 4 mišrios lyties žaidėjai, jos. Dalyvių skaičius ir amžius neapribotas. Kėglivimas vyks tik šeštadienį, gegužės 9 d., O'Connor Bowl West, 1100 Islington Ave., Toronto, Ont. Tel. (416) 231-7265. Pradžia 12:00 val.

Kėglivimo registracija atliekama iki balandžio 20 d. imtinai, pas kėglivimo varžybų vadovę Audrą Danaitytę, 425 Mill Rd. # 10, Etobicoke, Ont. M9C 1Z2. Tel. (416) 626-8994 namų; (416) 252-4659.

Skvaso pirmenybės vyks tik šeštadienį, gegužės 9 d., 9:00 AM, Humber College, 205 Humber College Blvd., Etobicoke, Ont. Programoje – individualinės varžybos – vyrams ir moterims (neriboto amžiaus) ir senjorams (45 m. ir vyresniems).

Raketbolo ir skvaso dalyvių registracija atliekama iki gegužės 1 d. imtinai, pas šių varžybų vadovę Mrs. Sharon Akelaitis, 53 Oakfield Dr., Etobicoke, Ont. M8Y 1N3. Telefonas: (416) 253-0943.

Lauko teniso pirmenybių programa: Vienetai – vyrų A, vyrų B, vyrų 35-44 m., vyrų 45-54 m.; vyrų 55-64 m., vyrų per 64 m., jaunių (žemiau 19 m.); moterų (neriboto amžiaus), moterų per 34 m., mergaičių (žemiau 19 m.). Dvejetai – vyrų ir mišrus.

Lauko teniso varžybos vyks šeštadienį 8 AM ir sekmadienį 9:00 AM, York Universiteto aikštėse, prie Tait McKenzie Bldg., 4700 Keele St., North York, Ont. Telefonas: (416) 532-3311. Programoje – 5-kių ratų turnyras šveicarų sistema. Trys ratai šeštadienį ir 2 sekmadienį. Laiko riba – 90 min. „Sudden Death“. Pirmo rato pradžia – šeštadienį, 9:30 AM. Registracija nuo 8:30 AM. Laimėtoji tenka dr. Algirdo Nasvyčio Atminimo Pereinamoji Taurė, įsteigta 1982 m. Taipogi bus piniginės premijos.

Šachmatai vyks Toronto Lietuvių namuose, 1573 Bloor St., Toronto, Ont. Telefonas: (416) 532-3311. Programoje – 5-kių ratų turnyras šveicarų sistema. Trys ratai šeštadienį ir 2 sekmadienį. Laiko riba – 90 min. „Sudden Death“. Pirmo rato pradžia – šeštadienį, 9:30 AM. Registracija nuo 8:30 AM. Laimėtoji tenka dr. Algirdo Nasvyčio Atminimo Pereinamoji Taurė, įsteigta 1982 m. Taipogi bus piniginės premijos.

Šachmatų dalyvių registracija atliekama iki gegužės 1 d. imtinai, pas turnyro vadovą Juozas Chrolavičius, 101 Hunter St. E., Hamilton, Ont. L8N 1M5. Tel. (416) 648-0511 namų; (416) 522-2704 darbo.

Bendros informacijos

Visi žaidynių dalyviai, tiek klubai, tiek ir individualiai privalo būti atlikę metinę ŠALFAS-gos narių registraciją 1992 m. savo apygardose ar centro valdyboje. Papildomų informacijų reikalais kreiptis į sporto klubus, žaidynių paskirų sporto šakų

1992 m. ŠALFAS-gos slidinėjimo pirmenybėse žymenis laimėję slidininkai veteranai: Iš k. – Algirdas Nakas, Vincas Paulionis ir Vytenis Čiurlionis.

Lengvaatletės iš Lietuvos ir jų treneris po Vasario 16-tos minėjimo Los Angeles Lietuvių Tautiniuose namuose. Iš k. – treneris Alg. Vilkas, Laimutė Baikuskaitė, Janina Čekanauskienė, Regina Nyderytė-Čistiakova, Lietuvos gen. konsulas Vytautas Čekanauskas, Daiva Kamarauskaitė, J. Petronis ir J. Buženas. Nuotr. Alg. Šeko

vadovus ar tiesiai, žaidynių org. k-to pirmininką Rimą Miečių. Žaidynių dalyvių apgyvendinimo koordinatorius yra Arūnas Morkūnas (416) 762-6220.

Kaip svečiai, žaidynių Vyrų A krepšinyje dalyvaus iškilii Lietuvos komanda – Panevėžio Liekabelis, pakviestas žaidynių organizacinio komiteto.

ŠALFAS Centro valdyba

JAV VIDURIO VAKARŲ APYGARDOS KREPŠINIO PIRMENYBĖS

JAV Vidurio Vakarų sporto apygardos krepšinio pirmenybės šį savaitgalį – kovo 21 ir 22 dienomis vyks Chicagoje. Rungtynės bus vykdomos Marquette Parko Fieldhouse sporto salėje, esančioje prie Kedzie ir Marquette Rd. (67-tos gatvės) sankryžos.

Rungtynėse dalyvaus šešios krepšinio vyrų komandos – visos iš Chicago ir aplinkinių. Rungtynės prasidės šeštadienį, kovo 21 d. 2 val. p.p. Sekmadienį, kovo 22 d. 10 val. ryto vyks rungtynės dėl trečios vietos pirmenybėse. Finalinės rungtynės dėl pirmos – antros vietos bus vykdomos 3 v. p.p.

Pirmenybių vykdytojai ragina visus sekmadienio rytą rungtynėse dalyvaujantį žaidėjus savo religines pareigas atlikti anksti iš ryto, arba šeštadienio vakare.

1992 M. Š. AMERIKOS LIETUVIŲ SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖS

1992 m. ŠALFAS alpinistinės slidinėjimo pirmenybės vyko Loretto slidinėjimo vietoje, Kanadoje. Varžybų šeimininkai – Toronto L.S.K. „Jungtis“. Buvo prarasta slalomo ir didžiojo slalomo varžybos. Sniegas nebuvo labai „greitas“,

nes tirptantis, pavasarinis, vietomis su ledo priemaisomis. Nusileidimo trasa trumpesnė, negu paprastai, tad fiziškai nesunki. Tačiau kalnas, nors neilgas, bet status, o vartai (kliūtys) nebuvo lengvi, reikalaujantys nemažo atidumo ir techniško patyrimo.

Dalyvavo arti šimto įvairaus amžiaus slidininkų. Buvo atvykėlių net iš Ohio ir Floridos. Daugumą sudarė kanadiečiai – torontiečiai. Tikrai žavų buvo stebėti tokį didelį pulką jaunimo ir jų entuziazmą šiam puikiam sportui – tai mūsų būsimieji alpinistinio slidinėjimo atstovai varžybose.

Varžybose dalyvavo nemažai šeimų, kartu su savo prieaugliu. Tai puikus, deja, nedažnas pasyvus mūsų sportiniuose bei visuomeniniuose renginiuose. Dalyvavo būrelis ir vyresnio amžiaus – veteranų slidininkų. Laimėtojų pavardės, įvairiuose amžiaus grupėse, paskelbsime kita proga. Pajėgumo lygiu išimtinai buvo Linas Stripinis. Šias pirmenybes suorganizavo ir pavyzdinai pravedė Rimas Kuliavas, Audra Danaitytė ir A. Šileika.

LIETUVOS LENGVAATLETĖS TRENIRUOJASI CALIFORNIJOJE

Trys Lietuvos lengvaatletės – Laimutė Baikuskaitė, Regina Nyderytė-Čistiakova ir Daiva Kamarauskaitė bei jų treneris Algimantas Vilkas šiuo metu lankosi ir treniruojasi Pietinėje Californijoje. Jos tikisi tinkamai pasiruošti dalyvavimui Lietuvos olimpinėje rinktinėje Barcelonoje.

Laimutė Baikuskaitė tai būtų antra olimpiada. 1988 metais Laimutė Seule vykusioje olimpiadoje laimėjo sidabro medalį 1,500 metrų bėgime.

Regina Nyderytė-Čistiakova yra pasaulinio lygio ilgu distancijų bėgikė. Kroso komanda su Regina yra laimėjusi tris pasaulio čempionatus 1988-1990 metais. Daugkartinė buvusios Sovietų Sąjungos nugalėtoja trijų ir dešimties km distancijose. Daiva Kamarauskaitė yra kylanti žvaigždė 800 ir 1,500 metrų distancijose. Šios lengvaatletės kiekvieną dieną treniruojasi su 15 mylių bėgimo apšilimu, svorių kilnojimu ir mankšta. Savo jėgų išbandymui Regina ir Daiva kovo 1 d. dalyvavo Los Angeles 5 km bėgimo varžybose. Iš 5,000 dalyvių Regina atbėgo šešta, o Daiva – aštuoniolikta. Atlėčių ir jų trenerio atvykimą ir dalyvavimą varžybose Šiaurės Amerikoje koordinavo ir tvarko Saulius Kinderis ir dr.

A.A. ALFONSAS BALNIS

Po sunkios operacijos, ir ... dar vilties gyventi, 1992 m. vasario 11 d. su šiuo žemišku pasauliu atsiskyrė vienas iš sumanių ir darbščių sporto darbuotojų – torontiešis Alfonsas Balnis.

Sportininkai ir draugai jį vadindavo „Alfa“. Gimė jis 1927 m. rugšėjo 1 d. Žemaičių Naumiestyje, Tauragės apskrityje. Su šeima pasitraukus į vakarus, gimnaziją baigė Hanau Vokietijoje. Į Kanadą atvyko 1947 m. rudenį ir čia 1961 m. baigė „Bacteriology Course“ su „1-st Class Honours“ įvertinimu. Paskutinius 19 metų

dirbo Molson Breweries bendrovės laboratorijoje. Sporto gyvenime Alfonsas Balnis paliko neišdildomą prisiminimą, ypač Toronto „Vyčio“ sporto klubui. Nuo jo įsisteigimo dienos 1948 m. Alfonsas buvo vienas iš renginių vadovų, vienas iš administracinio personalo narių. Žaidė jis per 12 metų tinklinį vyrų komandoje. Pareigas, kurias prisimindavo, visuomet atlikdavo pavyzdinai. Juo visi ir visuomet pasitikėdavo ir laukdavo jo sumanios pagalbos.

Greta „Vyčio“ Alfonsas priklausė ir Toronto lietuvių golfo klubui. Buvo pavyzdingas jo narys ir entuziastas golfininkas. Prisimenu, tik po operacijos, pokalbį su juo: „Dabar mane patvarkė, mano golfo žaidimas pagerės, būsiu atsargesnis darant sprendimą, kur ir kaip šauti sviedinuką...“ Gaila. Alfons šis mintis neišsipildė...

Alfonsas Balnis nuo 1979 m. iki 1982 m. ėjo atsakingas Kanados lietuvių sporto apygardos vadovo pareigas ir atstovavo sportininkų reikalams Kanados lietuvių krašto valdyboje, kurioje jis buvo labai vertinamas.

Atsiveikinta su Alfa per anksti. Jis dar nebuvo sulaukęs pensininko dienu, o planavo su žmona Vanda ramų ir gražų gyvenimo saulėlydį... „Tevišės Žiburiai“

Algirdas Nakas

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5569.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuunciami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesuauodotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

J. Domanskis. Atletės yra apsi-gyvenusios pas Louise Grady. Jomis rūpinasi Los Angeles Lietuvių Bendruomenė ir sporto klubas „Banga“. Sporto centro patalpomis pasirūpino Daiva Ruginiūtė.

Alg. Šekas

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augiaili nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-8840 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6561

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p. 7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaroma, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v. -12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 778-8989 arba (1-312) 488-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
ISSIPLETUSIŲ KŪJŲ VĖJŲ IR ŽAIDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtytų venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v. Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 6 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir 5035 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 81 St. ir Keon Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 585-2990 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McEligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-348-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel. 708-857-8383

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijos nuolaida
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 735-5556
507 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. (708) 352-4487

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 778-5633

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3506;
Rez. (708) 442-6267

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą.
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p. Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 778-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310, Naperville IL 60543
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166
Namų (708) 381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; Šeštadieniais pagal susitarimą

1992 m. ŠALFAS-gos slidinėjimo pirmenybėse žymenis laimėję slidininkai veteranai: Iš k. – Algirdas Nakas, Vincas Paulionis ir Vytenis Čiurlionis.

VIENA AKIS KIKLOPAS

Viena amerikietišku dienraščių kolumnistė prilygino televiziją „Kiklopui, tam vienaakiui gaivalui „Odisejoje“, kuris tarpo tamsoje ir triuškinančių žmonių smegenis“. Ne vienas ir iš savo patirties sutiksime, jog jei sėdame prieš televiziją, iš anksto nenusistatę, kada baigsis žiūrėti, teatsistosisime nuo jos nueiti į lovą miegoti, o kartais prieš jos ir užmigsime, nes visai nereikalaujama jokiu pastangų ar net dėmesio iš mūsų pusės (kaip pvz. spauda ar bendravimas su žmonėmis), televizija žmogų užliūliuoja į tokį pasyvumą, kad po kurio laiko ir protavimo. Tik ji žmogų nužmogina, ne kilnina.

Jeigu televizijos nesaikingas žiūrėjimas taip „nužmogina“ suaugusius žmones, kaip jos vaizdai veikia vaikus? Žinome, kad žmogus naujoms mintims yra imliausias vaikystėje, kad vaikystėje įgyti įpročiai, pomėgiai, pamėgimas dirbti, pačiam kurti, viskuo domėtis, žmones mylėti žmogų lydi per visą gyvenimą. O vaikystėje įgyti priešingi įpročiai ardo ir griaua geriausias žmogaus norus vėliau gyvenime, kol neišmoks, neišvystys tų reikalingų dvasios ir būdo savybių. Tik suaugusiam daug sunkiau ugdyti tas būtinias dvasios savybes, kurių pagrindus taip lengva padėti vaikystėje.

Jeį žmogus prie televizijos užliūliojamas į pasyvumą net ir geras programos žiūrėdamas, žiūrėjimas smurta, hedonizma ir žmonių išnaudojimą bei pažeminimą garbinančias programas yra lyg surišta žmogų dar peiliu žaloti. Psichologams žinoma terapijos forma yra užhipnotizavus žmogų, išjungus jo racionalaus proto nuolatinį „kišimasi“, kritikavimą, sugestijonuoti jam sveikesnes nuotakas, pažūras, kurios paskui jau veiks jo pasamoneje, padėdamos nugalėti baimes. Po ilgo žiūrėjimo, televizijos vaizdai ir garsai panašiai užhipnotizuoja jį žiūrintįjį į pasyvumą, nekritiškumo stadiją. Jei tame stovyje jis sugeria smurto, žmogaus paniekimo, hedonizmo vaizdus ir nuotakas, jos tampa įprogramuotos į jo dvasią ir tuomet jau nejuočiomis veikia ir visame kitame jo gyvenime.

Pereitą mėnesį įvairioje amerikiečių masinėje spaudoje teko skaityti apie Amerikos Psichologijos draugijos suorganizuotą studiją apie televizijos poveikį į vaikus. Jų studijos rezultatai nenustebino žmonių, kurie sąmoningai žiūrėdami televiziją, patys visuomet jautė jos poveikį ir todėl atidžiai rinko programas ne tik savo vaikams, bet ir sau patiems. Studijoje rasta, kad televizijoje rodomas smurtas įtakoja vaikus ir ypač paaužiantis tvartoti smurtą, sprendžiant ir savo gyvenimo problemas, kad televizijoje rodomas seksualinis smurtas ir žmonių pažeminimas padaro juos nejaugiausiems tokiems dalykams ir labiau linkusiais tai toleruoti savo aplinkoje ar net patiems taip elgtis. Ypač šeštadienio rytą rodomos vaikų programos – kartūnai rodo 4-5 kart tiek smurto, kiek šiaip suaugusiųjų televizijos programos: ne tik daiktų naikinimo, bet ir mušimų, daužymai, badymai, ir net žudymai. Ir visa tai juokais, su fantastiniais veikėjais – žmogėnais.

Jeį rado, kad ilgas televizijos žiūrėjimas jau yra neigiamai paveikęs visuomenę, padarant ją nerangia tvarkyti socialines problemas, blygbes, gerinti savo visuomenę, priešintis kriminalams.

Neseniai pasirodė knyga apie tai, kaip pagrindiniai trys JAV nekabelinių TV tinklai – ABC,

CBS ir NBC – neteko ryšio su didžiąja JAV TV žiūrovų publika: „Three Blind Mice: How the TV Networks Lost Their Way“ (leid. Random House). Jos autorius Ken Auletta, kuriam šią knygą rašant buvo leista būti liudininku įvairiuose šių tinklų egzekutyvų posėdiuose, darant stambias komercines sutartis su televizijoje reklamuotis norinčiomis įmonėmis, mato, kad TV tinklų vadovybėse vyksta lyg kova tarp dviejų ideologijų, galėtų sakyti „religijų“: tų, kurie garbina „visuomeninės atsakomybės šventykloje“ ir tų, kurie garbina „atsakomybės prieš TV tinklų akcininkus šventykloje“.

Ken Auletta supratimu, televizija savotiškai konkuruoja su religija, nes jos žiūrėjimas išblaško žmones nuo atsakomybės savo pareigoms, nuo savo tikėjimo pareigų ir nuo kitų dalykų, reikalaujančių darbo, laiko nebeteri ryžto net ją užsukti kai nusibodo.

Mes taip lengvai televizijai užleidžiame laiką, nes ji yra pramoga – entertainment, atvangas. Televizija labai efektyviai užima vaikus, atpalaiduodama tėvus saviems užsiėmimams. O paskui ir įvairūs dabartinės visuomenės reiškiniai skatina atsidėti televizijai: kai gatvėse daugiau smurto, žmonės daugiau liekanamie – ir žiūri televiziją. Kai žmonės dažnai kraustosi ir nepažįsta kaimynų, lengviau „bendrauti“ su televizija. Pagaliau, turėdami automobilius, žmonės nebegyvena kaimynystėje, kur visuomet čia pat yra pažįstamų, kurie vienur ar kitur būriuoja išnekteli. Daugelis parapijų taip pat nebėra visuomeniniai centrai, o tik vietos religinėms pareigoms atlikti – gal ne tiek dėl to, kad jos nesistengia žmonių burti, kiek dėl to, kad žmonės arti negyvena, tad nepatogu atvykti dažniau kaip sekmdienio Mišios.

Gavėnia yra laikas mums pakelti savo sąmoningumą. Tam yra ir tradiciniai Bažnyčios skatinami gavėniški veiksmai: pasninkas, malda ir vargšų šelpimas. Pasninkas, kurio tikslas yra mus atvesti į didesnę sąmoningumą valgant tikslu turi ir mus įautrinti, kad esame priklausomi nuo Dievo duodamo maisto, o kai mažiau valgome, pajėgiame ir aiškiau galvoti ir vikresni būti, ir jautresni savo artimui. Skatinimas daugiau melstis, aktyvesni, sąmoningai ryšį turėti su Dievu padeda ir pasninką įprasminti ir geriau pastebėti Dievo teikiamą mums pagalbą, paskatą ne tik maldos metu, bet ir visą dieną. Malda gilina mūsų ryšį su tuo, kuris nori, kad mes turėtume gyvenimo pilnatvę net čia, dar žemėje gyvenant. Vargšų šelpimas yra ne tik natūrali pasekmė to jautrumo, aktyvumo, kuris gimsta iš gyvo ryšio su visus, ypač vargšus mylinčiu Dievu, bet ir paskata atkreipti savo dėmesį į tuos, kuriuos Dievas taip myli, prie jų prisitarti.

Gyvendamas žemėje Kristus pats praktikavo visus tuos dalykus, nes žmogui būtina sąmoningai skatinti savo atidumą Dievui ir artimui. Man rodos, kad dėl to jis taip pat skatintų žmones žymiai mažiau žiūrėti televizijos ekranus, o gyvenimo metu gal bandyti ir visai be jos apsieiti, paliekant daugumą vietos jo Tėvui ir Dievui į mus prašękti per žmogų.

a.j.z.

LIETUVIŲ FONDO UŽDAVINIAI IR ATEITIS

DR. JONAS VALAITIS

1961 metų pradžioje dr. Antanas Razma man paskambino telefonu ir manęs paklausė, ar aš esu susipažinęs su jo „Drauge“ paskelbtu straipsniu „Milijoninio Fondo“ reikalu ir ar aš tokį fondą paremiau. Neabejodamas atsakiau, kad remiu ir prie jo organizuojamo fondo prisidėsiu. Tuo metu lietuviškoje spaudoje pasirodė visa eilė straipsnių daugiausia pasisakančių už „Milijoninio Fondo“ steigimą. Vieną iš tų straipsnių paskelbtą „Teviškės Žiburiuose“ vieno iš L.F. pradininkų Vinco Ignaciao norėčiau pacituoti. „Dr. A. Razma metė mintį: sutelkti milijoną dolerių dedant po 1,000 dolerių lietuviškiems reikalams... pagrindinis neliečiamas kapitalas tektų laisvajai Lietuvai, o nuošimčiai – lietuviųbei“.

Mano nuomone, Vincas Ignaitis labai trumpai ir tiksliai susumavo pradinis Lietuvių Fondo uždavinius.

Norėčiau L.F. uždavinius paskutiniuoju laiku tekmeje. Pirmiausia L.F. uždavinius L.F. kuriantis, t.y. nuo 1960 iki 1964 m. L.F. uždavinius praeytie, nuo 1964 iki 1984 m., L.F. uždavinius dabartyje nuo 1984 iki 1992 m. ir L.F. uždavinius ateityje nuo 1992 iki 2000.

Suprantama, kad pirmiausia L.F. kūrimosi metais daugiau dėmesio buvo kreipiamas į organizacinius ir tarporganizacinius reikalus: pirmųjų L.F. narių aukotojų sutelkimo, exempt statuso iš Internal Revenue gavimo ir santykių su JAV Lietuvių Bendruomene išsprendimo reikalus. Visi šie klausimai buvo sėkmingai išspėsti. Dėl to suprantama, kad tik pirmus pirmajame L.F. suvažiavime statuta, antrame L.F. suvažiavime buvo daugiau atkreipta dėmesio į tiesioginius L.F. uždavinius. Norėčiau prisiminti L.F. pradininko ir rėmėjo dr. Juozo Kazicko 1964 m. antrame L.F. suvažiavime pasakytą reikšmingą kalbą, kurioje šalia lietuviškos išlaikymo svarbos, jis tvirtino, kad Lietuvos laisvės atgavimas nėra mitas ir kad tam L.F. nariai turėtų būti anksto pasiruošę.

Jeigu vienas iš svarbiausių uždavinių per pirmą dešimtmetį buvo sutelkti pirmą milijoną, kuris buvo pasiekta 1975 m. tai per antrą dešimtmetį ypatingas dėmesys buvo atkreiptas į palikimus. Vienas iš reikšmingų faktorių sutelkti palikimus buvo L.F. valdybos kelis kartus pakartotas paskatinimas, cituojant: „Lietuvai atgavus laisvę šios

L.F. paaukotos sumos bus nuvežtos kaip mūsų kraiti Nepriklausomai Lietuvai“. Ši mintis negalėjo neatsiliepti 1984 m. L.F. suvažiavime padarytus statutinius papildymus. Baigiamuose Nuostatuose buvo įvestas naujas 40-tas paragrafas: „L.F. Tarybos siūlymu L.F. gali būti likviduojamas tam tikslui specialiai sukviestame L.F. visuotiniame narių suvažiavime registruotų narių balsų dauguma. L.F. likvidavimo atveju suvažiavime dalyvaujant nariai išrenka L.F. patikėtinų tarybą, kuri prižiūri, kad būtų vykdomas L.F. pradininkų nubrėžtas tikslas perduoti visą L.F. turą nesovietinės nepriklausomos Lietuvos institucijoms arba organizacijoms, neprasilenkiant su U.S. Internal Revenue nuostatais“.

Šis reikšmingas L.F. statuto papildymas sudarė įvadą į trečio dešimtmečio L.F. uždavinius. Dr. Juozo Kazicko 1964 m. L.F. suvažiavime paskelbta tezę, kad Lietuvos laisvės atgavimas nėra mitas, pradėjo pildytis, kai visa eilė okupuotoje Lietuvoje gyvenančių disidentų ir laikraščių pradėjo atkaklią kovą už Lietuvos Nepriklausomybę 1988 m. privedusio prie tūkstantinės demonstracijos Vilniaus Vingio parke, Lietuvos Sąjūdžio įsikūrimo ir 1990 m. kovo 11 d. Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo.

Dėl to suprantama kodėl L.F. 1987 ir 1989 m. suvažiavimai atsiliepė į Lietuvoje vykstantį nepriklausomybės atgimimą tokiomis rezoliucijomis: „1987 m. 24-tas L.F. suvažiavimas pritaria siūlymui, kad L.F. įstatai, tvarkantieji pagrindinį kapitalą, kuris yra nedalomas ir laikomas Nepriklausomai Lietuvai, niekad negali būti pakeisti ir sukauptas kapitalas išdalintas arba pasidalintas, nes galioja L.F. principas: sukauptas kapitalas – Nepriklausomai Lietuvai, o jo pajamos – lietuviškos išlaikymo remti“.

Dvi panašios į minėtą rezoliuciją buvo priimtos 1989 m. 26-tame suvažiavime: „Lietuvių Fondo 26-tas suvažiavimas primena visiems savo nariams, kad L.F. pagrindinis kapitalas yra neliečiamas ir bus perduotas ateityje atsikūrusiai nepriklausomai Lietuvai (antroji rezoliucija). „Lietuvių Fondo 26-tas suvažiavimas ragina laisvo pasau-

lio lietuvius sudarant testamentus ryškiai dalį skirti L.F., nes tuo pačiu tų testamentų pinigai skiriami ateityje atsikūrusiai laisvai ir Nepriklausomai Lietuvai“ (trečioji rezoliucija).

Po 1990 m. kovo 11 d. Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo tų pačių metų kovo 30 d. įvykęs L.F. suvažiavimas leido panaudoti iki 1 milijono dolerių iš savo pagrindinio kapitalo Nepriklausomos Lietuvos švietimo ir kultūros reikalams prilaikant L.F. įstatų ir pavedant L.F. Tarybai vykdyti, atliekant reikalingus L.F. statuto pakeitimus. Sekančiais metais L.F. Taryba, vykdydama 1990 m. L.F. suvažiavimo įgaliojimus, sušaukė 1991 m. liepos 27 d. specialų L.F. suvažiavimą, kurio papildęs L.F. statuto 40-tą straipsnį, įvedant neliečiamą pagrindinio kapitalo dalinio perdavimo principą, paskyrė iš pagrindinio L.F. kapitalo vieną milijoną dolerių Nepriklausomos Lietuvos švietimo ir kultūros reikalams.

Turime prisipažinti, kad patys netikėjome, kad šis L.F. narių sprendimas atskirti vieną milijoną iš L.F. pagrindinio kapitalo susilauktų kontroversijos, nekalbant jau, kad tą kontroversiją padidino nuostabią greitą politinių įvykių raida, privedusio prie Sovietų Sąjungos panaikinimo ir Lietuvos Nepriklausomybės pripažinimo didelės daugumos pasaulio valstybių.

Du džiuginantys įvykiai – tad kodėl tiek daug kontroversijos ne tik Amerikos lietuvių, bet ir L.F. Tarybos narių tarpe?

Šių įvykių dėka L. F. Taryba savo 1991 m. gruodžio mėn. 6 d. posėdyje priėmė daugumos nutarimą, kad L.F. vieno milijono paskyrimas yra **dovana nepriklausomybę atstausiai Lietuvai** ir kad L.F. pagrindinis kapitalas paliekamas nedalomas, o naudojamas tik pelnas lietuviškos išlaikymo veiklai remti. Prie šito šiek tiek kontroversinio nutarimo paskelbto lietuviškai visuomenei prisidėjo daug daugiau kontroversijos sukėlęs Antano Juodvalkio straipsnis „Drauge“ komentuojuš L.F. Tarybos nutarimą su antrašte: „L.F. kapitalas paliekamas išėjusių veiklai remti“, nekalbant apie daug daugiau kontroversijos sukėlusio komentaro, kad šiaurinė Lietuvos vyriausybės laikysena nežavi išėjusių lietuvių ir dažną vertia pagalvoti apie teikiamą paramą.

VOLUNGĖ

Vakar, šiandien ir rytoj...

Toronte 1975 metų rudenį įsikūrė lietuvių oktetas – „Volungė“.

Per penkerius metus „Volungė“ džiugino klausytojus lietuviškos bei estradinėmis dainomis Toronte, Kanados lietuvių centruose, New York'e, Chicago'je, Jaunimo Kongrese Anglijoje bei Vokietijoje.

1980 metais prie oktetą prisijungė devyni vyrai. „Volungė“ tapo mišriu choru. Palaipsniui plėtėjo repertuaras. Savo daina choras praturtino ne vieną milijoną, koncertą ir vakaronę.

Toronto lietuvių Prisikėlimo parapija su klebonu kun. Augustinu Simanavičiumi ypatinai šiltai rėmė jauno choro pastangas, pakviestas giedoti šv. Mišiose ir bažnytinėse apeigose.

„Volungei“ atsivėrė turtinga religinės muzikos skrynia. Choro įnašas religinėse šventėse bei koncertuose yra labai pagirtinas ir liudija jaunesnės kartos tikėjimo reikšmės suvokimą lietuvių gyvenime.

Nuo 1980 metų choras subrendo į 50 narių kūrybinį vienietį pastoviai tubuledamas dainavimo srityje, pasirinkdamas ir pasigėrėtinai atlikdamas vis sudėtingesni repertuarą. Per trumpą laiką „Volungė“ tapo vienu geriausių choru Šiaurės Amerikos lietuvių išėjusių tarpe. Tai vienintelis choras sujungęs jaunesnio amžiaus lietuviškos dainos puoselėtojus.

1985 metais choras įrašė savo

mėgiamiausias dainas plokštelėje. 1986 metais tapo Kanados CBC radijo „Choral Competition“ konkurso laureatais etninių chorų srityje. 1987 metais išleido savo antrą plokštelę – „Giesmes“.

Ateityje šalia koncertų ir pasirodymų lietuvių renginiuose, planuojama aktyviai įsijungti į Kanados chorų sąjūdį. Žvelgiant į perspektyvas, dėmesys krypsta į dainuojantį jaunimą. Savo koncertuose „Volungė“ vis dažniau priglaudžia šeštadienines lietuvių Maironio mokyklos vaikų chorą, parodydama, kad dainos džiaugsmas peržengia amžiaus ribas. „Giesmės“ plokštelėje šis ryšys ypatingai gražiai išgyvendintas – tarp „Volungės“ atliekamų dainų įterptos puikiai skambančios vaikų giesmės.

„Volunge“ džiaugiasi naujai išvystytu bendradarbiavimu su jaunais solistais Anita Pakalniškyte-Puodžiūniene ir Jonu Vaškevičiumi. Savo įnašu yra reikšmingas kompozitorius-akompaniatorius Jonas Govėdas. Gerai pažindamas ir suprasdamas choro pajėgumą sukuria kūrinis, kurie chorui suteikia progą bręsti chorinėje muzikoje.

Ateitis – šviesi. Daug laukiamas išito stipraus, energingo, vieningo, lietuviška dvasia dainuojančio vieneto, pasiryžusio siekti tobulybės.

Išėjusių lietuvių didžiujasi ir džiaugiasi „Volungės“ muzikiniu bei kultūrinu įnašu mūsų gyvenime.

Ši kontroversija padalino Amerikos lietuvių visuomenę, Lietuvių Fondo Tarybos ir Lietuvių Fondo narius – aukotojus L.F. ateities uždavinių klausime į tris grupes: Vienu pagrindinis uždavinys: lietuviškos išlaikymas Amerikos lietuvių tarpe; antru pagrindinis uždavinys: kultūrinė parama atsikūrusiai Nepriklausomai Lietuvai.

Turime prisipažinti, patys nenorėdami, patekome į šokią tokią balą ir iš jos turėtume kiek galima greičiau išbristi į sausumą.

Kyla du klausimai, kas darytina tuoj pat, t.y. ateinančiam L.F. suvažiavime ir kas darytina ateities L.F. uždaviniams ir veiklai sustiprinti.

Abu klausimai komplikuoti ir nelengva jiems surasti at-

sakymus, kurie būtų priimtini L.F. nariams – aukotojams, L.F. Tarybos nariams ir lietuviškai Amerikos visuomenei.

Išklausęs L.F. Tarybos paskutiniuose L.F. posėdiuose diskusiją šiais klausimais, L.F. narių ir ne narių pasisakymas lietuviškoje spaudoje ir Lietuvos valdžios laikraštyje „Lietuvos Aids“ paskelbtą JAV lietuvių Bendruomenės Santa Monica apylinkės valdybos pareiškimą, kuriame kritiškai pasisakoma dėl Antano Juodvalkio straipsnio „L.F. kapitalas paliekamas išėjusių veiklai remti“ paskelbto „Drauge“, turėčiau du pasiūlymus.

Pirmas mano pasiūlymas lietuviškai dabartinę L.F. padėtį ir kontroversiją dėl dviejų pagrindinių L.F. uždavinių: sukauptas kapitalas Nepriklausomai Lietuvai, o jo pajamos lietuviškos išlaikymo Amerikoje veiklai remti.

Man atrodo, kad reikia duoti (Nukelta į 4 psl)

VOKIETIJA IŠLAISVINTI NESIRUOŠĖ

Knygos ištraukos
BRONIUS AUŠROTAS

9 Tačiau mano da...as ir tarnybinė padėtis reikalauja, kad padėdamas lietuvių kovai, savo veiklą turėtų derinti su vokiečių karinės žvalgybos reikalavimais. Tai yra plačios apimties asmeniškas leidimas, gautas iš mano viršininko, kuris puikiai suprato, kad lietuvis daug nuosirdžiau bendradarbiaus su vokiečių žvalgybos pareigūnu, jeigu toks bendradarbiavimas bus abipusiai naudingas.

Taigi man buvo leista spręsti apie abipusę naudą, kalbant su užverbuojamą agentu. Tokį suartėjimo būdą naudodavau dirbdamas Vievėje ir Vilniuje. Tai padėdavo abiem pusėm, anot patarles: „ir vilkas būdavo sotus ir ožka likdavo sveika“... Žinoma, ir vokiečiai nėra bičiulis, tačiau ne visai toks žvėris, kaip bolshevikas!

Apie tokią savo tarnybinę padėtį aiškinau pasiuntiniui K. Škirpai. Kaip anksčiau buvęs II-jo skyriaus žvalgybos viršininkas, jis mane labai gerai suprato ir daugiau ne žodeliu neužsiminė apie mano tarnybos pobūdį, veiklos ribas, vokiečių dominancius taikinius ir t.t. Po šio pasikalbėjimo plk. Škirpa prisiminė vieną įdomų susitikimą iš pirmųjų Lietuvos nepriklausomybės dienų.

Tada, dar tik kapitonas K. Škirpa, su jaunesniu

karininku buvo atvykęs į Palangą. Juodu buvo paviestai pas grafą Tiškevičių, plačiai žinomą žemvaldį-dvarininką vakarieni ir ten praleisti vakarą. Kadangi grafas mokesį lietuviškai, jie ir kalbėjosi lietuviškai. Besikalbant apie jaunos nepriklausomos Lietuvos vyriausybę ir politiką, Škirpa savo pašnekovui pabrėžęs, kad Lietuva bus demokratinė respublika. Visi Lietuvos žmonės rinkis 1919.IV.4 išrinktas tik Lietuvos Antanas Smetona, 1919.IV.4 išrinktas tik Lietuvos Tarybos, turės užleisti prezidento pareigas demokratiškai išrinktam kandidatui. Tada A. Tiškevičius paklausė kpt. Škirpos: „O kiek turto turi dabartinis prezidentas ir būsimasis (tūrėjo galvoje Aleksandrą Stulginskį)?“ „Dabartinis yra tikras beturtis, liaudies žmogus, iš profesijos žurnalistas, politikas“, – atsakė K. Škirpa. „Tai yra labai blogai“ – kalbėjęs A. Tiškevičius, – „Valstybės prezidentas turėtų būti turtingas žmogus, visiškai nepriklausomas nuo kitų įtakos ir galimo papirkimo. Pavyzdžiui, kiek man yra žinoma, D. Britanijos ministrai pirmininkai, faktiniai valdantys milžinišką imperiją, yra finansškai nepriklausomi. Tik tokie vyrai turėtų būti renkami valstybės prezidentu!“ Taip aiškines grafas jaunam Lietuvos armijos idealistui karininkui.

Diplomato ir valstybininko K. Škirpos nuomone, kaip jis man toliau aiškino, į valstybės prezidento vietą nebūtina turėtų kandidatuoti turtingas asmuo. Turtingas prezidentas nežūrėtų vargšų reikalų, kurių visada ir visuose kraštuose netrūksta.

Pasikalbėjimo metu aš paklausiau, kiek yra buvę tiesos, kaip buvo skleidžiama jaunųjų voldemarininkų tarpe, kad prezidentūroje vykdavę nešvankūs dalykai. Pavyzdžiui, žinomas Kauno rangovas Ilgovskis dažnai

svečiuodavęsis prezidento Smetonos namuose ir ten lošdavo kortomis su ponia Smetoniene-Chodakauskaite (lenkiškos orientacijos asmenybė). Būk tai, Ilgovskis „neturėdavo laimės, jam nesisekdavo kortų lošime“, tai ponia Sofija visada „išlošdavusi“ stambesnes sumas.

[tai K. Škirpa atsakė, kad tokius gandus jis buvo girdėjęs, tačiau niekada netikėjęs, kad tokie dalykai – nešvarios kombinacijos – būtų galėję įvykti prezidentūroje. Kaltinti prezidentą ir daryti išvadas, jog jis net savo šeimoje nebuvo „bosas“, yra nepadoru. K. Škirpos nuomone, A. Smetona (tada gyvenęs Augenburgėje Šveicarijoje) niekada nebūtų sutikęs, kad prezidentūroje būtų priimtinai kyšiai, nors ir netiesiogine forma. „Jeigu Smetona būtų tai žinojęs, nebūtų leidęs savo žmonai tokiomis kombinacijomis verstis. Jis buvęs garbingas asmuo. Tai parodė jo būklė, kai, užėjus krizei, jis buvo priverstas prašyti Lietuvos Banko valdytoją Paknį bent 10,000 dol. „paskolos“. A. Smetona savo santeipų užsienio bankuose nelaikė, nes tokių jis neturėjo!“ – aiškino man plk. Škirpa.

Susidariau įspūdį, kad plk. Škirpa, pats nebūdamas tautininkas (jis buvo žinomas kaip Lietuvos liaudininkų partijos simpatikas), tikėjo A. Smetonos „švarumu“. Jis galvojo, kad Smetona niekada nebuvo išvėlęs į jokiais nešvarias aferas.

Per dvi valandas trukusiame pasikalbėjime su K. Škirpa, jo žmona pasirodė tik vieną kartą, ir tada jis mane su ja supažindino. Kaip karininku tarpe buvo priimta, aš mėginau ponai pabučiuoti ranką, bet ji neleido. Pabuvisi keletą minučių, ji pranešė, kad netrukus vakarieniausime.

(Bus daugiau)

PRELIUDIJA Į TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ

Devintoji lietuvių už Lietuvos ribų tautinių šokių šventė rengiama liepos 5 d., Chicagoje. Amerikos lietuvių telkiniai intensyviai šiam įvykiui rengiasi. Nesnaudžia ir Clevelandas, kuris per 40 metų šiame liaudies mene reprezentingai reikišė su „Grandinėles“, Čiurlionio ansamblio, li-tuanistinių mokyklų bei vetera-nų šokėjų grupėmis.

Ir šioje Tautinių šokių šven-tėje tūkstantinės minios stebės „Grandinėles“ ansamblio studentų ir veteranų šokėjus ir Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos jaunimą. Šie šaunūs šokėjai, prieš išvykdam į Chi-cagon, nori savo sugebėjimus pa-rodyti ir gintinio miesto žiūro-vams. Tai padarys balandžio 25 d., Atvelykio šeštadienį, 7:30 val. vak. Dievo Motinos pa-rapijos auditorijoje.

„Grandinėle“ pirmą kartą scenoje pasirodė 1953 m. vasario 15 d., Clevelando miesto centre, Muzikos salėje vykusiame tautų festivalyje. Metų slinkyje kei-tėsi šokėjai, muzikantai. 37 metus „Grandinėles“ priekyje stovėjo jos ikūrėjas, vadovas ir choreografas Liudas Sagys, stip-riai remiamas žmonos Alek-sandros. Dabar Liudas, pasi-traukęs iš aktyvių vadovo parei-gų, nuosirdžiai bendradar-biauja su naujomis vadovėmis ir mokytojais, stengdamasis per-duoti savo ilgametę patirtį jaunajai kartai. Aleksandra dar ir dabar stipriai telbe-laiko administracijos ir koordinavimo darbų vadeles. Šios gabios administratorės pastangų rezultatai matomi šios šokėjų

grupės drausmėje, aprangoje, punktualume. Gaila, kad ji savo ilgametį savanorišką įsipareigo-jimą nori baigti su IX-tąja Tau-tinių šokių švente. Tiekimės, kad Aleksandra dar pakeis savo nuomonę.

Po 1990 m. neužmiršamos iš-vykos į Lietuvos šokių šventę Vilniuje, „Grandinėles“ vado-vės pareigas perėmė entuzias-tinga, talentinga ansamblio primadona Renė Motiejūnai-tė-Booth. Jai talkon jungėsi ki-tos dvi iškilios šokėjos Audra Gedrytė ir Siga Bankaitytė-Andrew, kaip mokytojos, repeticijų pradžioje gimnazikos pravedėjos ir besirūpinančios estetiniu apipavidalinimu sceni-niuose pasirodymuose. Ne tik šokio grožis, šokėjų grakštumas, bet ir drabužiai, ir bendroji an-samblio išvaizda prisideda prie vieneto pasisekimo. Vyrų scenos drabužių tvaro „Grandinėles“ šokėjų motinos Janė Motiejūni-nė ir Birutė Vedegienė.

Eglė Laniauskienė, augin-dama gražų keturių vaikų prie-auglį, randa laiko ir energi-gos aktyviai dalyvauti lietuviš-kame judėjime Clevelande. Ji il-gus metus buvo „Grandinėles“ šokėja, o dabar ruošia du aštuonių porų Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos šokėjų ratelius šventei Chicagoje ir jau trečią kartą paruošia vetera-nų grupę Tautinių šokių šventėms.

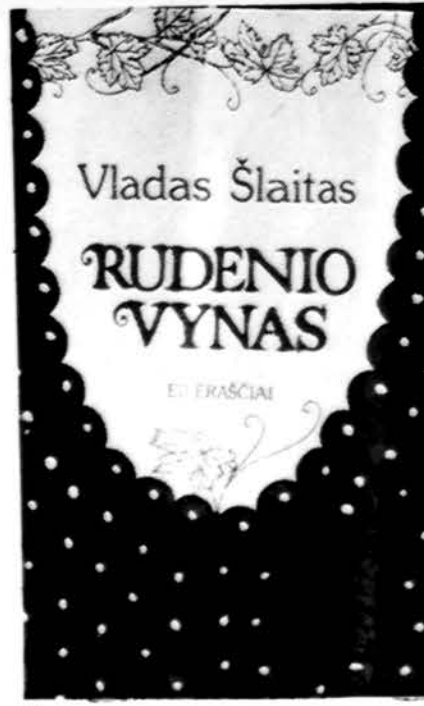
Visas šias grupes matysime Atvelykio šeštadienį Clevelande, kur jos atliks ne tik IX-sios šventės repertuaro dalį, bet scenon išves ir Lietuvos choreo-grafas Elenos Morkūnienės ir Liudo Sagio grupės pastatytus lietuviškus sceninius liaudies šokius.

Muz. Rita Kliorienė, šešerius metus buvusi „Grandinėles“ orkestro vadovė ir dirigentė (1981-87), dabar padeda „Grandinėles“ repeticijų ir koncertų akordeonistui Rimui Biliūnui suorganizuoti ir atlikti šokė-jams reikalingą muzikinę paly-dą.

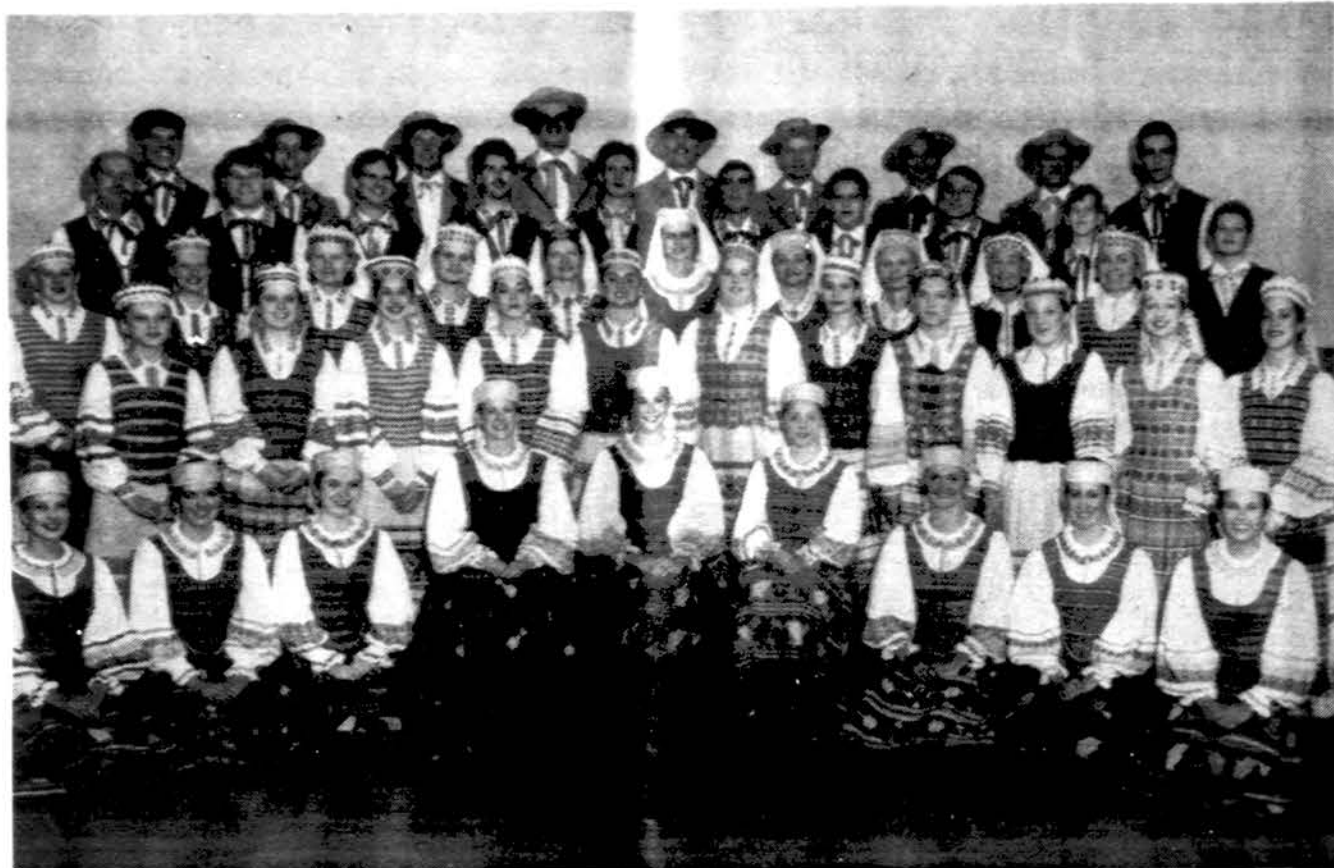
Šios mažosios Tautinių šokių šventės įžanginiame pasi-rodyme Clevelande pranešėja bus Eglė Laniauskienė. Tad, tie, kurie negalės nuvykti į Chi-cagą liepos pradžioje, dalį šven-tės, su gražiais papildomais spe-cialiais šokiais, galės matyti Clevelande.

Nepraleiskime šios malonios progos. Pabūkime kartu su mūsų entuziastingo jaunimo ir vyresniųjų šokėjais čia ir, jei galima, ir Chicagoje.

V. Rociūnas

Brandi poezijos knyga, kurioje kas-dieniškos buities akimirks praėina amžinybės žingsniais. Knygą išleido Ateities Literatūros Fondas. Ją galima gauti ir „Draugė“; kaina 5 dol., su persiuntimu — 6 dol. 50 centų; Illinois gyventojai prie sumos dar pridėda 40 centų valstijos mokesčio.

„Grandinėles“ studentų ir veteranų grupės su vadovėmis Renė Motiejūnaite-Booth, Egle Laniauskiene, Audra Gedryte ir Siga Bankaityte-Andrew. Nuotr. V. Pliodžinsko

A.A. MOKYTOJA MARIJA BAJORAITIENĖ

Marija Bajoraitienė, iš-gyvenusi šiame pasaulyje 86 metus, vasario 23 iškeliavo į amžinuosius namus, palikdama liūdinčias dukras Aldoną Palūniene ir Danutę Handy, 10 vaikaičių, sūnų Rimvydą, broli Algį ir seserį Adelę Kanadoje.

Marija Gilytė-Bajoraitienė gimė 1906.I.21 Jurgaičių km., Garliavos valsč., 4 seserų ir 5 brolių šeimoje. Baigusi Saulės mokytojų seminariją, 20 metų mokytoja Pakuonyje, o emig-racijoje, Vokietijoje, Uchtės ir Diepholzo lietuvių tremtinų mokyklose. Anksti likusi našlė, išaugino ir išmokslino savo vaikus.

Į velionės atsisveikinimą Jokubauskų laidotuvių namuose susirinko daug šeimos ir pažįstamų draugų. Kun. G. Kijauskas, SJ, pamokslė iškėlė velionės paprastumą, nuosir-dumą, didelę meilę vaikams ir lietuviškai knygai. Pensininkų klubo vardu atsisveikino Jurgis Malskis ir Katalikių moterų draugijos vardu — Elena Nainienė.

Prisikėlimo Mišiose Dievo Mo-tinos šventovėje pamokslą pasakė kun. G. Kijauskas, skai-tinius skaitė Rasa ir Monika Palūnaitės. Giedojo sol. Aldona Stempuzienė.

Tiek šermyne, tiek bažny-čioje, buvo pabrėžta velionės

meilė lietuviškam spausdintam žodžiui, kur ji ieškojo gėrio ir tiesos. Lietuviškoji spauda ir knyga dabar su ja neteko nuosir-džios bitylės. Meilė Dievui, ar-timui ir į vargą patekusiems velionės buvo rodoma ne žo-džiais, bet konkrečiais darbais ir parama. Velionės atminimui aukos paliktos šeimos nuožūrai persiustos Lietuvos „Caritui“, velionės parapijai Lietuvoje, Skautybės fondui.

Palaidota Visų Sielų kapi-nėse. Ilsekis ramybėje pas Aukščiausiąjį!

V. R.

Laiškas

AR FONDUS SAUGOTI, AR NEPRIKLAUSOMYBĖ TVIRTINTI

Nuomonių įvairumas puošia spaudos pslapius ne visų vienodai pamėgtomis spalvo-mis. Jų gausu ir tai tinka daugumai tautiečių tarnaujan-čiai spaudai. Pasiėkus ko norėjome — laisvės ir nepri-klausomybės Lietuvai, atrodo lietušišno kelio ženklai pa-kankamai aiškūs nepriklauso-mybės įtvirtinimui. Mūsų šien-čiai bei klaidinančių nuorodų turė-tume vengti. Su 82% LF narių pasisakymu už vieno milijono dolerių davimą Lietuvos švie-timo ir kultūriniais reikalams

reikia demokratiškai skaitytis, užuot bandžius jų smegenis praplauti. Tokių gabių, plunks-nai talentingų darbininkų nedaug, bet jie sau mandagiai paprieštarauja. Už pagrindinį kapitalą gaunamos palūkanos mažėja, padidėjimo nenusima-to, bet iš 5,462,290 dol. vieno daugumos narių nubalsuoto mi-lijono Lietuvos švietimo ir kul-tūriniais reikalams gailisi, lyg iševija neuždustų. Atsakingie-ji privalo daugumos valią vyk-dyti, o ne „vienam tarybos nariui prašant, nutarta dar kartą susirinkti ir padiskutuoti“ (Draugas, 1992.II.7). Atrodo, posėdžių eigoje išsiaiškina-ma sutinkamai su žurnalistų spau-doje pareikštomis mintimis, jog Lietuva dar ne laisva. Veiklus žurnalistas yra ir tarybos narys. Nusileidžiama daugumos valiai taryboje, bet ne 82% LF narių valiai, balsavusių specialia-me suvažiavime (1991.VII.27). Suvažiavimo ir sąryšy su juo susiraišėjimo reikšmė blanks-ta.

Jei nors 51% iš tų 82% pakeis-tų nuomonę, jog specialaus LF suvažiavime nutarto skirti mi-lijono neįsivirtinusių, bet to sie-toliškos Lietuvos švietimo ir kultūriniais reikalams nebe-reikia, tai ir aš, mokydamasis demokratinės veiklos, su tokiu sprendimu sutikčiau, bet ne su laikraštiniu balsingais išve-džiojimais.

Antanas Valiuškis

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **vegtul**
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis
Irena Bilinštrubė
Nuosavybių pardavimas. **INCOME TAX**
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio ža-s mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Stret
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS

IVEDIMAI — PATAISYMA
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąži-ningai.

312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPITIS

Richard Hanus, adv.

Imigracijos įstatymų žinovas
Pirma konsultacija — **vegtul**
205 W. Randolph, Suite 2100
Chicago, IL 60606
Tel. 312-464-2380

U.S. SAVINGS BONDS

THE GREAT AMERICAN INVESTMENT

Bendra Lietuvos-JAV įmonė „**IMEX**“ LIETUVOJE PARDUODA įvairių modelių „**FORD**“, „**GM**“ ir „**CHRYSLER**“ naujus ir dėvėtus automobilius bei jų atsargines detales. Kainos tokios pat kaip Amerikoje. Garantuojame tų automobilių techninį aptarnavimą lietuviškais pinigais.

Taip pat Lietuvoje išnuomojame amerikietiškus automobilius, „**VAN**“ ir limuziną. Atsiskaityti galima Lietuvoje arba Amerikoje.

Parduotuvės adresas:

LIETUVA, KAUNAS, STATYBININKŲ 5

Tel. (22) 20-25-43 arba (22) 71-75-29

Amerikoje skambinti:

Tel. (312) 434-8616 arba (708) 887-8442

Fax (312) 434-2655

VILNIAUS KRAŠTO LEGENDOS

Genrikas Songinas

Knyga, kurią pradėjus norisi ir toliau skaityti. Istoriniai faktai ir nuotaikos, mitologija ir nuotykių susipynę į vaiz-dingus pasakojimus, kurių realybė nekelia abejonių.

Lengvai, sklandžiai skaitoma knyga, kuri tinka jaunam ir senam.

Gražiai apipavidalinta, kietais viršeliais, patraukliu dail. Ramintos Lapšienės aplanku ir viršėjimais. Puiki dovana įvai-riomis progomis. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyven-tojai dar pridėda 64 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

TORGSYN 5542 Geary Blvd., San Francisco, CA 94121

MES TURIME SOV. SĄJUNGOJ POPULIARIAUSIAS PREKES!

VISIEMS AMERIKOS LIETUVIAMS!

Jūsų draugams ir giminėms Lietuvoje trūksta maisto. Pripildyk jį tuščius šaldytuvus dabar! Nėra muilo! Prekės pristatomos į namus **vegtul**! Pristatymas trunka 5 dienas Maskvos rajone, arba 15–20 dienų kitose USSR respublikose:

TAIP PAT GALIMA SIŪSTI:

- Prancūziški vaistai
- Šeimos vaistinė (kit)
- Vaistai vaikams (kit)
- Maistas vaikams (kit)
- Automobiliai (LADA) nuo \$6,600
- Šaldytuvai nuo \$500
- Health Spa pasiteiraukite
- Kondominiumai Pasiteiraukite
- Indų plovimo mašinos nuo \$500
- Skalbimo mašinos nuo \$550
- Mini-tractorai nuo \$2,000
- Įvairios prekės Pasiteiraukite

TV, VCR'S TELEFONAI CAMCORDERS	Galite patys sudaryti siuntinį pasirinkdami prekes iš mūsų katalogo arba pridėti, ką norit. Pareikalavus, katalogą pasiūsiame vegtul .
Voltažas 127/220	MC 145 ŠVENTINIS siuntinys 18 lbs \$129
TV PRIIMTUVAI	MC 146 SEIMAI siuntinys 18 lbs \$114
per satelitą Europai	MC 152 MESOS siuntinys 18.1 lbs \$124
	MC 153 SEIMININKAI siuntinys 17.4 lbs \$89
Pinigų keitimas	MC 154 VAIKAMS siuntinys 13.4 lbs \$95

Žemiausios kainos JAV-bėse. Prilimam užsakymus telefonu iš visų JAV miestų ir iš kitų kraštų. Parduodame automobilius giminėms Sov. Sąjungoj. Pervsdame pinigus.

Mūsų parduotuvė siūncia visokių rūšių radijus ir elektroninius prie-taisus į Sov. Sąjungą su apmokėtu arba neapmokėtu muilu.

KOMPIUTERIAI

Su rusiškų raidynų

Valandos: pirm.—trečd. 11–6, ketvirt.—šešt. 11–7

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija

„**ŽAIBAS**“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9525 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457
Telefonas (708) 430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 350-115 ir 778-392

NETEKOME A.A. KUN. PRANO JARAŠKOS

Kun. Pranas Jaraška mirė 1992 vasario 26 d. New Brunswick'e, New Jersey valstijoje. Bet ne ten buvo jo pasirinktieji tikrieji namai. Paskutinį gyvenimo dešimtmetį gal su vienerių metų pertrauka jis praleido pamiltose Sunny Hills vietovėse, Šiaurinėje Floridoje. Kiekvieną sėkmadienį Šv. Teresės bažnytelėje jį matydavome prie altoriaus lietuviškų pamaldų metu. Kiekvieną iki 1992 m. sausio 12 d. Tą dieną jo vieta kairiame altoriaus gale liko tuščia. Ir nuskambėjo kraupūs kun. Izidoriaus Gedvilos žodžiai: kunigas Pranas nebeįėjė, jis išvyko numirti, gydytojai žada jam ne daugiau kaip tris mėnesius... Vėliau išgirdome, kad fatalioji liga buvo leukemija.

Gyvo nelaukėme jo kažkokia išmyme. Ypač tie, kurie čia apsigyvenome tik prieš keletą metų, kai jis nebebuvo klebonas. Jau senokai nebestovėjo altoriaus centre kaip pagrindinis šv. Mišių koncelebrantas, nes apsilpusios akys neberodė mišiolio tekstų. Viešuose ar privačiuose pobūviuose sėsdavo kukliausiu vieton, tarp kukliausių žmonių. Kalbėdavo nedaug. Atsiverdavo tik tiems, su kuriais artimai draugavo. Buvo aistringas cigarų rūkytojas, tad, kai rūkioriam, nesvarbu kokios socialinės padėties, niekas nebeleido uždarose patalpose dūmus pūsti, didelę dalį pobūvių laiko ir praleisdavo gryname ore.

Apie Prano Jaraškos – kunigo gyvenimą šį tą gavau iš klebono F. Szczykutowicz'iaus, o apie privatų žmogų papasakoję jį pažinoję tautiečiai iš New Yorko bei New Jersey.

Velionis gimė 1917 m. spalio 26 d. Kearny, New Jersey. Mažametis tėvų parvežtas į Lietuvą, ten baigė gimnaziją ir bene 18-metis įstojo į salesiečių vienuoliją. Išvykęs į Romą Italijon, gal už poros metų perėjo į pranciškonų vienuoliją. Ir čia tepabuvęs dvejus ar trejus metus, įstojo į kunigų seminariją. Po kurio laiko, seminariją palikęs, vedė italų kilmės moterį. Su ja atvykęs į Ameriką dirbo įvairius darbus, o vakarais studijavo Seton Hall un-te, South Orange, N.J. Nors šeimą maitindamas (buvo gimusi dukrelė), per šešerius metus įgijo menų bakalaureatą (B.A. in Philosophy, Minor in Philosophy). Dėl nežinomų priežasčių

nuo vedybų atleistas, grįžo į Romą, stėjo į Laterano un-tą studijuoti teologijos. Bakalauro l. baigė 1972 metais, o 1973 m. gavo S.T.L. laipsnį (Penasacola Tallahassee dioclezijos kunigų vardynė įrašyta: „Prolyta in Sacra Theologia, S.T.L.“; kad tai teologijos licenciatas). 1972 m. gruodžio 23 Romoje, Šv. Monikos bažnyčioje buvo išventintas kunigu, netrukus visam laikui išvyko į gimtąją šalį JAV ir 1973 m. pradėjo Brooklyn, N.Y., veikiausiai Apreiškimo parapijos bažnyčioje išgyveno savo primicijas.

Pastoracinį darbą pirmuosius šešerius metus (1973-79) dirbo Philadelphijos Šv. Jurgio lietuvių parapijoje. Nepilnus metus 1979-80 m. vikaravo St. Matthew's parap. Virginia Beach, VA, dar pusmetį 1979-80 – Christ the King parapijoje, Norfolk, VA. Visose šiose parapijose lygiagrečiai buvo ir dioclezijos tribunolo seimų reikalams nariu. Pakviestas pastoraciniam darbui pas Sunny Hills lietuvius, čia atvyko 1981 m. ir apie penkerius metus ėjo Šv. Teresės parap. klebono pareigas. Klebonu atkėlus kun. Francis Szczykutowicz'ius, berods metams iškeltas vikarauti į St. John Evangelist parapiją Pensacolon ir iš ten jau pensininku sugrįžo į Sunny Hills. Kunigu išventintas šeštą amžiaus dešimtmetį beveik ipusėjęs, savo pašaukimui liko ištikimas iki gyvenimo galo. Jo gyvenimas iš dalies primena Vinco Mykoliaičio – Vasario gyvenimą, tik priešinga kryptimi: anas iš altorių šešėlio traukėsi, o mūsų velionis visa esybe prie altoriaus veržėsi...

Sunny Hills Šv. Teresės parapiečiai, sužinoję, kad kun. Pranas Philadelphijoje laidojamas vasario 29 d. ir čia susirinko gedulinėms pamaldoms vasario 29 d. Bažnytelė sklidinai prisipildė, nes meldėsi ne tik lietuviai, bet ir visi parapiečiai kitataučiai. Gedulo Mišias aukojo kunigai F. Szczykutowicz, I. Gedvila ir L. Musteikis bei diakonas M. Joseph Dealy. Jautriam pamoksle velionį su meile ir pagarba prisiminė kleb. F. Szczykutowicz.

Tešviečia kunigui Pranui Amžinoji šviesa!

Alfonsas Nakas

Muzika yra oro poezija.

J. Paul

Pokalbis Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje. Iš kairės: mokyt. Elena Tesnau, Lietuvos Kultūros ir švietimo ministeris Darius Kuolys ir gimnazijos direktorius A. Smitas.

Nuotr. M. Smitienės

MŪSŲ KOLONIJOSE Philadelphia, PA

RAIMUNDO KATILIAUS IR ANTANO SMETONOS KONCERTAS

Lietuvai atgavus nepriklausomybę ir pradėdant grįžti į normalų gyvenimą, Lietuvių Bendruomenė ryžtasi dėti pastangas supažindinti lietuviškąją išveiviją ir amerikiečių visuomenę su Lietuvos menininkais. Kai kurie jų jau yra plačiai pagarsėję Rytų ir Vakarų Europoje. Smuikininkas Raimundas Katilius yra muzikas virtuozas, įvertintas Europoje, dar studijų metu laimėjęs tarptautinius konkursus Helsinkyje ir Montrealyje, bet iki šiol retam išveiviu pažįstamas.

JAV LB Kultūros tarybos buvusi pirmininkė Dalia Kučėnienė, prieš pasibaigiant jos kadencijai, pradėjo organizuoti smuikininko Katiliaus koncertus Amerikoje. Jai talkina naujoji Kultūros taryba, vadovaujama Vytauto Volerto, kol šios kadencijos pirmininkė Audra Misiūnienė dirba Lietuvoje.

Po debutinio koncerto Weill auditorijoje Carnegie Hall New Yorko ir koncertų Chicagoje, Clevelande ir St. Petersburg, Katiliaus koncertas bus sekma dieni, kovo 29 d., 2 val. popiet University of Pennsylvania archeologinio muziejaus gražioje saleje, University Auditorium, 33-čia ir Spruce Streets. Vieta gerai visiems pažįstama ir surandama, šalia Philadelphijos Civic Center, kurio garaže ir automobilius galima pastatyti. Smuikininkui akompanuos išveivijoje subrendęs, bet Europoje ir Amerikoje įvertintas pianistas Antanas Smetona. Abu šie menininkai kartu su koncertais jau yra apkeičę visas tris Pabaltijo šalis, Gudiją ir Rusiją. Programa bus visai kitokia, kaip New Yorko. Tad ir New Yorko apylinkių lietuviai yra kviečiami į šį koncertą atvykti.

Koncerto bilietų kainos yra 15, 10 pensininkams ir 5 studentams. Turbūt pirmą kartą bandoma bilietus platinti per Ticketmaster bilietų agentūras, per kurias galima bilietus užsisakyti ir telefonu 215-336-2000. Bilietus taip pat galima gauti pas rengėjus ir Pietinės New Jersey LB apylinkių valdybų narius ir prie įėjimo. Dėl smulkesnės informacijos prašome skambinti Aniliorai Mašalaitienei 215-687-3048 arba Marytei ir Juozui Majauskams 609-235-8906. Po koncerto bus pabendraujamas su menininkais Jack's Firehouse restorane, į kurį prašoma bilietus iš anksto užsisakyti.

Malonu pranešti, kad Philadelphijos University of the Arts pakvietė Katilių praveisti pavyzdinę smuiko klasę „Master Class“ savo studentams kovo 30 dieną. Lietuvių ryšininku su University of the Arts yra George Akerley. Styginių instrumentų klasių koordinatorių universitete yra smuikininkas Ulrich Boeckheler. Lietuviškoji visuomenė yra kviečiama savo dalyvavimu išreikšti paramą mūsų tautos menininkams.

Buvusioje centrinėje Chicago bibliotekoje, 78 E Washington, St., dabar vadinamame Kultūros centre, atidarytos dvi meno galerijos ir kavinė.

15 METŲ BE ELENOS BAGDŽIUVIENĖS

Šių metų kovo 7 d. 6:30 val. ryto Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje šv. Mišiose buvo prisiminta prieš penkiolika metų amžinybėn iškeliavusi a.a. Elenutė Vertelkaitė – Bagdžiuvienė. Šv. Mišias aukojo kan. V. Zakarauskas. Po gedulingų pamaldų visi velionės vyro Juozo ir sūnaus Jono Bagdžių buvo pakviesti į „Dainos“ valgyklą pusryčiams. Pusryčiai buvo pradėti malda – Tėve mūsų... Sveika Marija... ir Amžina atilsų už Elenutės sielą, kurią, dvasiškiui nedalyvaujant, pravedė A. Repšienė.

Gerokai pasisotinus gardžiais paruoštais pusryčių valgiais, velionės vyro Juozo pakviesta, žodį tarė A. Repšienė. Šį rytą susirinkome gausus būrys draugų bei pažįstamų kartu su šeima prisiminti taurią Amerikos lietuvių, mylimą žmoną, motiną, uošvę ir senele a.a. Eleną Vertelkaitę – Bagdžiuvienę jos amžinybėn iškeliavimo 15 metų progą. Ši liūdna prisiminimą pradėjo šv. Mišiomis, kurių metu prašėme Aukščiausiųjų už velionės atliktus darbus Dievui ir tėvynei šioje laikinoje žemės kelionėje suteikti amžiną globą danguje. Po gedulingų pamaldų velionės vyro ir sūnaus pakviesti susirinkome į šias patalpas pailsėti, užkasti ir vienu kitu žodeliu prisiminti velionę, kuri iškeliavo negrįžtamai.

A.a. Elenutė gimė, augo ir mokslus baigė Chicagoje. Nuo pat jaunystės įsijungė į lietuvišką veiklą. Priklausė „Margu-

čio“ radijo programos vaidintojų ir dainininkų grupei, kuriai vadovavo a.a. Antanas Vanagaitis. Vėliau įsijungė į Amerikos Lietuvių Romos katalikų moterų sąjungos 46 kuopą, kurioje išbuvo sekretore iki mirties. Ištekėjusi už Juozo Bagdžiaus, su kuriuo išgyveno daugiau kaip 25 metus, abu įsijungė į patriotines organizacijas: Altą, Balfą, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinę, Marquette Parko Lietuvių namų savininkų, R. L. Bnės Marquette Parko apylinkę ir t.t. Nors ji nebuvo mačiusi Lietuvos, bet sielojosi jos likimu, todėl ir savo darbu ir aukomis stipriai rėmė Lietuvos laisvini- mo veiksmus Altą ir Vliką. Velionė buvo kukli, sumani ir darbšti. Ji iškeliavo taip netikėtai, giliame liūdesyje palikdama vyrą Juozą, sūnų Joną su šeima ir visas organizacijas, kurioms ji priklausė, ir kitus gimines. Nuosirdi padėka jos vyrui Juozui ir sūnui Jonui su šeima už tokį, nors liūdna, savo žinias ir mamytės surengtą jos 15 metų prisiminimą jos amžinybėn iškeliavimo progą. Linkiu ir toliau testį tas garbingas tradicijas.

Po to velionės vyras Juozas tarė padėkos žodį visiems, kurie dalyvavo šiame liūdname prisiminime: šv. Mišiose ir pusryčiuose. Gaila, kad dėl ankstybų pamaldų ir labai blogo oro ne visi jo draugai atsilankė į šį prisiminimą.

Ant. Repšienė

PADĖKA A.Š.A. PETRAS ŽOLYNAS

Mano mylimas Vyras mirė 1992 m. vasario 16 d. Chicagoje, palaidotas vasario 19 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai dėkoju kan. Vlaclovui Zakarauskui už maldas koplyčioje, atnašautas šv. Mišias laidotuvių dieną Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, palydėjimą į kapines ir apeigas kapinėse. Taip pat nuosirdus ačiū kun. Vito Mikolaičiui už velionio aplankymą koplyčioje ir maldas.

Didžiulė padėka sol. Danai Stankaitytei, nuostabiai giedojusiai šv. Mišių metu bažnyčioje ir tuo įvykdyusiai velionio norą.

Nuosirdus ačiū Lietuvos Dukterų draugijos narėms už sukalbėtą rožinį ir užuojautą spaudoje.

Nuosirdžiausiai dėkoju „Margučiai“ ir „Draugui“ už mirties pranešimą, visuomenei ir velionio draugams Pranei ir Juozui Masilioniams už visokeriopą pagalbą sunkiose valandose, besirūpinant šermenų ir laidojimo reikalais.

Nuosirdi padėka giminėms, draugams ir pažįstamiems, velionį aplankiusiems koplyčioje, dalyvavusiems pamaldose palydėjusiems į kapines, pareiškusiems užuojautas žodžiu, laiškais, telefonu, spaudoje, atsintusiems geliių, aukojusiems pinigines aukas šv. Mišioms ir kitiems reikalams. Ypatinga padėka tiems, kurie atvyko į laidotuves iš kitų miestų: Bačkaičiams, Audrai Baleišytei ir Aleksandrui Jučui.

Dėkoju karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriams Donald A. Petkui ir Donald M. Petkui ir visam jo štabui už rūpestingą ir nuosirdų patarnavimą.

Žmona Vanda ir kiti giminės

Brangiam Tėvui

A.Š.A.

FELIKSUI JARAŠIUI

mirus, giliai užjaučiame jo sūnų, mūsų tunto vadovą, j.ps. ALGI ir šeimą.

„Lituanicos“ tuntas

A.Š.A.

STASIUI LUKUI

mirus, jo žmnai ONAI ir šeimai nuosirdžiai užuojautą reiškia

Ona Idzelienė-Liubinskienė

DRAUGAS, penktadienis, 1992 m. kovo mėn. 20 d.

5

Nelaimės atskleidžia sielai Nuodėmės tai kaip viny – naujas šviesas, kurios džiū- kuo daugiau jas stengiesi su- gesiuose būna nematomas. mušti, tuo giliau jos įvaromos. J.B. Lacordaire A. Dumas

A.Š.A. STEPAS LUKAUSKAS

Skandžiame nuliūdime likusi jo našlė Irena Lukauskienė praneša, kad kovo 14 d. ankstų rytą, po ilgokos ligos, Floridoje, Ft. Myers ligoninėje, mirė jos 52 metų gyvenimo Draugas ir brangus Vyras Stepas Lukauskas.

Gimęs 1905 m. gegužės 1 d. Gargžduose, baigė Telsių gimnaziją, ir 1926 m. atliko karinę prievolę Karo Mokykloje. 1940 m. vedė Ireną Šedytę.

Nepriklausomoje Lietuvoje Stepas dirbo Kretingos Mokesčių Inspekcijoje. Iš tėvynės pasitraukė su žmona į Vakarų 1944 m. rudenį. 1949 m. atvyko į JAV ir apsigyveno Great Neck, N.Y. 1973 m. persikėlė į Ft. Myers, FL. Ten priklausė Pietvakarių Floridos Lietuvos Laisvės Forumui.

Po šv. Mišių Šv. Pranciškaus Ksavero bažnyčioje, kovo 18 d. velionis buvo palaidotas Ft. Myers Memorial Gardens kapinėse.

A.Š.A. VINCENTUI ŠUOPIUI

mirus, sūnui VYTAUTUI, marčiai ONUTEI, anūkams ALGIUI ir RIMAI su šeimomis reiškiame nuosirdžiai užuojautą.

Domicelė Vizgirdienė
Vytautas Vizgirda
P. A. Vizgirdai
R. M. Vizgirdai

GAIDAS-DAIMID

EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai – (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas – (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.
Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

APLINK MUS

x „Draugo“ metinis koncertas bus Marijos aukšt. mokyklos salėje balandžio 4 d., šeštadienį, 6 val. vak. Koncertuos Toronto „Volungės“ choras, vadovaujamas Dalios Viskontienės. Bilietus jau galima įsigyti N. ir J. Vaznelių prekyboje Marquette Parke.

x Margutis kviečia pasiklausti smuikininko Raimundo Katilios ir pianisto Antano Smetonos atliekamų muzikos kūrinių. Koncertas bus kovo 22 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Jaunimo centre.

x Lietuvių pensininkų sąjungos narių metinis susirinkimas bus kovo 26 d., ketvirtadienį, 1 val. po pietų Šaulių namuose. Bus svarstomi organizacijos įvairūs reikalai, jų tarpe ir valdybos rinkimai. Kiti dalykai bus įprasta tvarka. Nariai laukiami su dovanomis.

x Ursulė ir Don Astrai balandžio 11 d., šeštadienį, tarp 10:30 ir 12 val. ir paskiau tarp 1 ir 2:30 val. p.p. praves margučių informacijų pamokas St. Balzako Lietuvių kultūros muziejuje.

x Šakių apskrities susirinkimas bus antradienį, kovo 24 d., Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave. Susirinkimas prasidės 1 val. po pietų. Kviečiami visi nariai atsilankyti. Po susirinkimo bus vaisės.

x Sol. Algerd Brazis, Palos Hts., Ill., A. Astraitė-Singh, Pleasant, Cal., Kostas Prelgauskas, Grand Rapids, Mich., „Draugo“ garbės prenumeratoriai, rėmėjai, pratesdami prenumeratą, kiekvienas paaukojo po 25 dol. lietuviško žodžio palaikymui. Labai dėkojame.

x Jonas Motiejūnas iš Chicago, Ill., lankėsi „Drauge“. Ta proga įteikė 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Po 20 dol. atsunti: Mykolas Biknaitis, Santa Monica, Cal., Anne Zakas, Washington, Pa., Andrius Jakimčius iš Saline, Mich. Visiems tariame nuoširdų aciū.

x Anthony M. Miner iš Westborough, Mass., už kalėdines korteles ir kalendorių atsuntė 30 dol. Vincė Udrienė, Northville, Mich., paaukojo 25 dol. Nuoširdus aciū.

x Liaudies meistro Povilo Tamulionio medžio dirbinių paroda Lietuvių Dailės muziejuje. Lemonte. Atidarymas kovo 21 d., šeštadienį, 7:30 v.v. Kviečiame visus apžiūrėti pasižrožėti ir pasižmonėti. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161. (sk)

x Siuntiniai į Lietuvą per ATLANTA IMPORT EXPORT: siuntinio, sveriančio virš 100 svarų persiuntimo kaina 69 centai už svarą, lengvesnių siuntinių 79 centai. Siuntinius galima atsiųsti UPS. Neilgai trunkant persiunčiami pinigai doleriais Jūsų giminėms Lietuvoje. Čia už pigią kainą galima nupirkti bilietus giminaičiams iš Lietuvos atskristi į Chicago: vienerius metus galiojantis bilietas tekainuoja 767 dolerius; užskite, jei norite pratesti vizas. ATLANTA IMPORT EXPORT, 2719 W. 71 St., Chicago IL 60629. Tel. (312) 434-2121. (sk)

x Linas Olšauskas, Caldwell Banker Real Estate, 5840 W. 95 St., Oak Lawn, IL. Perku ir parduodu namus Chicagoje ir plačioje apylinkėje. Tel. 708-424-4000. (sk)

x TRANSPAK siunčia su NUOLAIDA siuntinius į Lietuvą ir pristato į namus. Minimalus \$20. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x Kovo 11-sios minėjimas šį sekmadienį, kovo 22 d., ruošiamas LB Marquette Parko apylinkės valdybos, vyks 11:30 v.r. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Bus Jono Dainausko paskaita, o meninėje dalyje – solistai Atkočiūnienė ir Cicėnas bei lituanistinės mokyklos mokinės. Minėjimui pasibaigus vyks LB apylinkės susirinkimas. Visi kviečiami.

x Apygardinės vyrų krepšinio pirmenybės šį savaitgalį vyks Marquette Parko Fieldhouse sporto salėje. Šeštadienį, kovo 21 d., rungtynės prasidės 2 val. p.p. Sekmadienį, kovo 22 d., 10 val. r. vyks varžybos dėl trečios vietos. Finalinės rungtynės dėl I-II vietų bus vykdomos 3 v.p.p. Pirmenybės praveda JAV Vidurio Sporto apygardos valdyba. Visi krepšinio mėgėjai kviečiami stebėti rungtynes.

x Muz. Manigirdas Motekaitis vargonuos per šv. Mišias Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų rėmėjų šventėje, kovo 29 d., 3 v. p.p. Jėzuitų koplyčioje. Po Mišių 4 v. p.p. bus vakarienė ir meninė programa Jaunimo centro salėje.

x Lietuvių Prekybos rūmų metinė vakarienė stipendijoms skirti bus gegužės 17 d. Platesniū informacijų duoda Ray Wertelka tel. 708-388-8292.

x Felicija Krumplienė, Juozas Kredys, A. Gečienė, R. Guska, visi iš Chicago, Ill., lankėsi „Drauge“ ir įsigijo įvairių leidinių. Guska dar įteikė ir auką lietuviškos knygos palai-kymui. Dėkojame.

x Vytautas Ripskis iš Evergreen Park, Ill., lankėsi „Drauge“ ir ta proga paaukojo 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame.

x Donatas Januta iš Berkeley, Cal., užsisakė naujausią leidinių ir ta proga, pridėjo 22.95 dol. auką lietuviškos knygos stiprinimui. Dėkojame.

x Regina ir Edas Modestai, Willow Springs, Ill., nuoširdūs lietuviškos spaudos rėmėjai, „Draugo“ garbės prenumeratoriai, pratesdami prenumeratą, pridėjo 45 dol. auką. Labai dėkojame.

x Atsiuntė po 20 dol. už kalėdines korteles, kalendorių: A. Vedeckas, Massapequa, N.Y., Kristina ir Jonas Nakai, Buhanan, Mich., Aldona ir Romas Meilus, Orland Park, Ill., D. Čečkauskas, Montreal, Kanada, Marie Gluda, Rockville Center, N.Y., Vacius Lelis, Sterling Hts., Mich., Aleksandra Vidugirienė, Santa Monica, Cal., Apolonia Wedrycka. Dėkojame už aukas.

x Pakenas International Trading Corp., turinti savo atstovus Lietuvoje, padės jums tvarkyti asmeninius bei bizn- reikalus: nusipirkti namus, tus, įmones, žemės sklypus Lietuvoje, įkurti savo biznį, surasti partnerius ar pirkėjus. Firmos atstovas pasitiks jus aero-uostuose, apgyvendins privačiuose viešbučiuose, organizuos reikiamus susitikimus su asmenimis, organizacijomis, įformins reikiamus dokumentus. Skambinti: 407-392-7916 Petru Pakėnui. (sk)

x Richard Hanus, advokatas, imigracijos įstatymų žinovas, 205 W. Randolph, Suite 2100, Chicago, IL 60606, tel. 312-464-2380. Pirmą konsultaciją – veltui. (sk)

Montessori mokyklų madų parodos „Skambek, Pavasarėli“ modeliotojai ir rengėjai. Nuotr. F. Banio

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

SUSKAMBĖJO PAVASARĖLIS MONTESSORI MADŲ PARODOJE

Vasario 23 d., sekmadienio popietę, į puošnią Lexington House salę susirinko gražus būrys asmenų ne tik pabendrauti ir pažiūrėti įvairias madas, bet ir paremti „Vaikų namelio“ ir „Žiburėlio“ mokyklėms.

Sveikinimo žodį tarė Dainė Quinn, šių metų madų parodos rengimo komiteto pirmininkė. Ji pabrėžė, kad parodos pagrindinis tikslas yra padėti lietuviškom Montessori mokyklėms išsilaikyti. Taip pat Dainė pristatė parodos rengimo komitetą, kurį sudarė tėvai iš abiejų mokyklėlių: Ramunė Brand, Loretta Juciūnė, Rasa Aleksūnienė, Vida Bartasiūnė, Asta Hannan, Rasa Kasniūnienė, Marius Kasniūnas, Gailė Leipienė, Ina Luneckienė, Dana Mikėnienė, Eglė Novak, Aldona Rauchienė, Kristina Vaičekonienė, Jonė Vaznelienė ir Aldona Weir. Toliau praversti programą buvo pakviesta Jūlytė Žukauskienė.

Pavalgius buvo laimėjimais. Šiais metais paskatinti bilietų pirkimą dalyviai taip pat galėjo laimėti ir stalų dekoracijas – gražiai papuoštas skrybėlių dėžes. Po laimėjimų prasidėjo madų paroda. Turbūt svarbiausia ir gražiausia madų parodos dalis buvo mūsų mažųjų pasirodymas. J. Žukauskienė pirmiausiai pristatė Danutę Dirvoniene (Žiburėlio vedėja), Violetą Karalienę (Ži-

x Už a.a. Juozą Valentina, jo dešimties metų mirties sukaktyje, šv. Mišios bus aukamos kovo 22 d. 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Draugis ir pažįstamas prašome velioni prisiminti savo maldose. Šeima. (sk)

x Dar nevēlu pasiūst siuntinį Velykoms per Baltia Express oro kargo ekspreu. Ne tokie skubūs siuntiniai pristatomi į namus Lietuvoje tik 90 ct. už svarą. Siųskite viską: nauja ir naudota. Siuntinius atvežkite arba siųskite UPS adresu: 3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652 arba skambinkite nemokamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624. (sk)

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuoširdžiai patars ir patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-977-7916 arba jo sūnus ir partneris Andrius Kurkulis, tel. 312-977-7242 dirbą su Rodman & Renshaw, Inc. Chicagoje. Iš kitur, skambinkite veltui: tel. 1-800-423-2294. (sk)

x Richard Hanus, advokatas, imigracijos įstatymų žinovas, 205 W. Randolph, Suite 2100, Chicago, IL 60606, tel. 312-464-2380. Pirmą konsultaciją – veltui. (sk)

burėlio auklėtoja), Marytę Utz (Vaikų namelio vedėja) ir Loretą Juciūnė (Vaikų namelio), kurios modeliavo savo rūbus, o paskui palydėjo mūsų mažuosius: Tomas Ambutas, Matas Čyvas, Lara Dargytė, Regina Gilytė, Ramunė Jodwalytė, Vytukas Jozaitis, Viktoras Jučas, Raimundas Juškus, Paulius Leipus, Tara Mikužytė, Daina Norušytė, Lina Poskočimaitė, Aleksas Puišis, Andrius Ragas, Vaiva Rimeikytė, Andrėja Šlapšytė, Maria Tharp, Cyra Trejo, Tomas Vodicka ir Linas Žymantas. Kai šių metų abiturientai išsiriškavo, Jūlytė Žukauskienė labai tinkamai pasakė: „Štai mūsų atžalynas, Bendruomenės pirmininkas, organizacijų pirmininkai, daktarai, advokatai...“

Buvo ir suaugusių mados. Pirmiausiai matėm sportinius rūbus, kasdienines, bei išėigines madas. Modeliavo: Shirley Ambutienė, Indrė Biskytė, Daiva Baršketytė, Laura Burokienė, Vida Brazaitė, Rita Gilbert, Regina Gregoria, Darius Grybauskas, Loretta Gvazdinskienė, Asta Hannan, Erika Jokubauskaitė, Laura Juškus, Rasa Kasniūnienė, Ina Luneckienė, Aldona Pankienė, Rima Polikaitytė, Virginia Puišienė, Paulius Ragas, Aleksas Rimeika, Natalija Stukienė, Aldona Trejo, Frank Trejo su palydovais Frank Puišis ir Kastytis Žymantas. Rūbus pritaikė ir modelius koordinavo Lori Giedraitis.

Šiais metais buvo kreiptasis į Chicagos Lietuvių Tautodailės institutą, ar būtų galimybė parodyti tautinius drabužius. CLTI su Tautinių šokių ansambliu „Grandim“ bei kitais asmenimis pristatė visų septynių apylinkių tautinius drabužius bei vyriškus, vaikų, krikšto, pirmos komunijos ir vestuvinius austus drabužius. Tautinius drabužius apibūdino Vida Rimienė, CLTI pirmininkė, Violeta Smieliauskai-

tė-Fabianovich tvarkė choreografiją ir Audrius Polikaitis pritaikė muziką.

Paskutinė madų parodos dalis pasipuošė vakariniais rūbais. Bellissimo, Lili of Trieste II, Mal's Men Shop, Norman's Formal Wear ir Little Colony parūpino rūbus madų parodai. Madų parodos fotografė buvo Felicija Banyš. Parodos plakatai ir programos viršelį sukūrė Rubia Jasinevičienė.

Rengimo komitetas dėkoja visiems už dalyvavimą ir suteiktą paramą mūsų lietuviškom Montessori mokyklėms. A. R.

Dvi modeliotojos Montessori madų parodoje. Iš kairės: Daina Norušytė ir Ramunė Jodwalytė. Nuotr. F. Banio

„GALERIJOJE“ ATGAIVINTI SENIEJI UŽGAVENŲ PAPHOČIAI

Prieš pat Užgavėnes vasario 29 dieną, šeštadienį, į Kežio „Galeriją“ (Stickney, IL) sugarmėjo apie 30 svečių, nešini keptais blynais, padažais, misrainėmis, kiti ir buteliškais. Buvo kaukių balius pagal senus

atspėti neįmanomą mįslę: Kas yra tas, ant ko mes sėdime, ant ko gulime ir kuo dantis valome? Ne vienam suaugusiam neatspėjus ir visiems nutilus, Emiliukė pagaliau prabilo savo kūdikišku balseliu: „Sėdime ant kėdės, gulime ant lovos, dantis valome šepetuku“. Mįslių viršininkė – juodaodė moteris Loretą paskelbė Emiliukę lietuviška mįslių karaliete.

Ant „Galerijos“ sienų atsirado stendai su eksponuotomis dalyvių kūdikystės, vaikystės ar šiaip sunkiai atpažinamomis fotografijomis. Sukilo žiūrovai spėti, kas tie kūdikiai. Ne visiems pavyko ilgai slapstyti po savo nuosava kauke. Tuoj po nuotraukomis atsirado ranka įrašyti vardai: Miglė, Arvydas, Loretta, Danas, Vakariss, Algimantas. Tik vienur kažkas nevykusiai sumaišė Loretą su Emilija – motiną su dukterim. Laimėtoja tapo Janė, kurios anonimiškumas taip ir liko nepažeistas iki galo.

Nežinia, iš kur atsirado moteris – seržantė, kuri sukėlė pavisus ant kojų, liepdama išsiriškuoti pagal ūgi, išsiskaičiuoti po du ir sudvejinti gretas. Gretų sudvejiniimą teko bent keturis sykius kartoti – seržantės komanda nuskambėjo skardžiai, bet išsiriškusieji nesugebėjo komandą kariškai įvykdyti. O paskui: „Dešinėn!“, „Paskui mane žengte marš!“, „Daina!“ Šie kareiviukai tik „Du broliukus“ temokėjo uždainuoti ir šiaip taip į koją

lietuviškus papročius! Rokas ir Sonata Zubovai buvo vyriausi svečių kvietėjai ir organizatoriai. Vieni vilkėjo išdaigingus rūbus, kiti užsidėjo kaukes, treti atsinešė savo kūdikystės ar vaikystės nuotraukas vietoj kaukių. Čia pasirodė universiteto profesorius, apsigaubęs juoda toga ir užsidėjęs keturkampę akademiko kepurę, šalia jo stovinėjo Amerikos indėnė su spalvotomis plunksnomis aplink galvą, buvo karaliaus juokdarių, neščių moterų, baidyklų, kipšiukų, vandens gyvių, gražuolių moterų, girtuoklių, na ir kanapinis su lašiniu. Pasimaitinę blynais ir nuplovę juos pigiu amerikietišku vynu, kiekvienas ėmėsi ieškoti nuotykių. Aklas žmogelis paskolino savo lazda ratu sustojusiems žaidėjams, kurie privalejo išpraustą tarp kelių ją perduoti (be rankų pagalbos) sekantiems. Labiausiai nukentėjau kanapinis, kai jam lazda išsprūdo ir teko vidury rato pažvengti kumelaite.

Mįslių konkurse iškilo visai nežymūs vardai, kad ir profesoriai turėjo jiems nusilenkti. Laivo piratu apsiropengęs aštuonerių metų Vakariss žinojo daugiau lietuviškų mįslių, negu visi kiti sudėjęs kartu. O mažoji Emiliukė sugėdino visus spėjėjus, ilgai susukusius galvas

pažygiuoti. Pagarbiai buvo įnešta „morė“. Procesijai kelis kartus apsisukus ratu, morei buvo nukirpti plaukai, prikištas degalas ir štai: liepsnos šauna į padangę! Padegėjai ištisės rankas delnais žemyn virš ugnies ir būrė žemais balsais murmėdami: „Žiema, lauk!“ „Kad tu prasmegtum skradžiai žeme!“ Nugalėtos žiemos pažemimui vaikai ir seniai šokinėjo per gestantių ugnelę, varamdai paskutiniuosius šalčio atodusius lauk ir kviesdam „avasario vėjelį užimti jo vietą. Čia teko ir lašiniui kristi nelygioj kovoj su kanapiniu. O tada šokiai ir žaidimai! Arvydas išsitraukė Pensylvanijos angliakasių vartotą patefoną, uždėjo dar ne visai sudėvėtas (amžiną atilsį) Mahanojus orkestro įgrotas plokšteles ir pirmyn! Tik paryčiai išviliojo paskutiniuosius kaukininkus namo.

Visa tai įvyko prieš Užgavėnes, šeštadienį, vasario 29 dieną, kada buvo atšvesta ir kilnojama metų diena. Visų dalyvių buvo sutarta kitų užgavėnių taip ilgai nelaukti. „Galerijos“ užėigęs savininkas sukvieto visus atšvesti per avasario suzydėjimo šventę pavatėnantis Velykas. Tad iki malonaus!

AK
Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

– Kun. Stasys Maziliauskas, kurį laiką dirbant kun. Kazimierui Simaičiui, trumpiau kun. K. Butkui, Londono vyskupo paskirtas Windsoro, Ont., lietuvių kapelionu. Kun. Stasys Maziliauskas gyvena Detroito, gal vėliau išsikels į Windsorą.

– Kazimiera Armonienė paminėjo savo 90 metų sukaktį, kurią gražiai daugeliui surengė giminaitė Danguolė Eleniak. Nors amžius ir didelis, bet ji kalba gerai, padėjo visems ją sveikinusiems.

– Inž. Kostas Astravas ketverius metus dirbo James nafos šaltinių patarėju. Dabar įkūrė bendrovę Lietuvos – Kanados – Švedijos „Nida Oil Ltd.“. Ši bendrovė rūpinasi žibalo šaltiniais Gargžduose, netoli Klaipeidos ir Sibiro plotuose. Gerai, kad tokių pasiryžėlių atsiranda ir specialistų lietuvių tarpe.

– St. Catharines, Ont., lietuviai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį, kurioje po pamaldų sodelyje pirmininkas Juozas Vysniauskas ir Kunigunda Dervaitienė padėjo gėlių. Pamaldose giedėjo V. ir A. Paulioniai, pamokslą pasakė kun. Kęstutis Butkus.

– Lietuviai iš Žemaitijos ir Klaipeidos krašto susirūpinę Karaliaučiaus sritimi, kurią dabar valdo, geriau sakant, griaua rusai ir jų palikuonys. Ir seniau „Samogitiae“ korporacijos studentai draugavo su klaipeidiečiais, dabar kartu rūpinasi Karaliaučiumi.

– A. a. Povilas Skuja mirė Rodney, Ont., sausio 5 d. Jis buvo vienas iš senųjų lietuvių, gimęs 1902 m. sausio 15 d. Palaidotas šalia savo žmonos.

– Wasaga Beach, Ont., lietuviai paminėjo Lietuvos nepriklausomybę. Šv. Mišias atlaikė ir specialų pamokslą pasakė kun. V. Braukyla. Žodį tarė Wasagos apylinkės pirm. J. Mažeika, eilėraščių padėklamavo A. Vitkienė.